

Tárgy: Tájékoztató a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2015. évi munkájáról

Előkészítette: Kádasné Öreg Julianna igazgató
Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ

Véleményező bizottság: Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság

Sorszám: III/4.

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2016. március 31-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 468/2015. (XII. 02.) határozatával jóváhagyta a 2016. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint 2016. márciusi ülésén tárgyalja a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2015. évi munkájáról szóló tájékoztatót.

Kádasné Öreg Julianna, a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ igazgatója elkészítette az intézmény működéséről szóló tájékoztatót, melyet a jelen előterjesztéshez mellékelve terjesztünk a T. Képviselő-testület elé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2015. évi munkájáról szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Határidő: azonnal

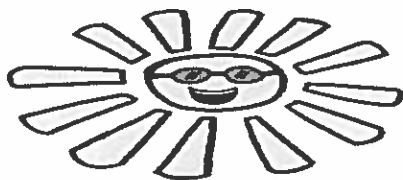
Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2016. március 23.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ
5630 Békés, Jantyik u. 1.
Tel/fax: 66/414-840
e-mail: bvszszk@gmail.com

Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ beszámolója az intézmény 2015. évi munkájáról

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás által fenntartott a személyes gondoskodás alap és szakosított ellátások Intézménye. Működési kereteit a Szervezeti és Működési Szabályzat, a feladatellátásra vonatkozó iránymutatásait a kidolgozott szakmai programok tartalmazzák.

Az integráltan működő intézmény tevékenységi köre az Alapító Okirata szerint: családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, nappali ellátások (idősek, fogyatékosok, hajléktalanok, demensek), átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások (hajléktalanok), szociális intézményen belüli foglalkoztatás, gyermekek napközbeni ellátása (nyári napközi).

Az intézmény személyi, tárgyi, működési és szakmai feltételei:

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ személyi feltételei az 1/2000 (I.7.) SZCSM rendeletnek megfelelő. 2015-ben 64 fő dolgozóval működött az intézmény. A munkavállalók szakképzettsége közel 100 %-os, a dolgozók szakirányú továbbképzése folyamatos. A képzési normatíva csökkenése, majd teljes megszűnése miatt a továbbképzési költségek jelentős terhet rónak költségvetésünkre.

A tárgyi minimum feltételek adottak, a telephelyek állagmegőrzése főként az intézményen belüli szociális foglalkoztatottak munkája révén valósul meg. Több berendezés, informatikai eszköz beszerzése a megvalósított projekteknek köszönhetően megtörtént. Önerőből 2015. januárjában fénymásolót, decemberében új gépjárművet vásároltunk. A négykerék meghajtással rendelkező autót főként a 2016. januárjában átalakításra került gyermekjóléti szolgáltatások feladatellátásába, illetve a külterületi feladatok ellátásába kívánjuk bevonni.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ önálló gazdálkodási szervezettel nem rendelkezik. Gazdálkodási feladatait a Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde látja el.

Az egyes szolgáltatásokra vonatkozó szakmai feladatok megvalósulása:

Családsegítés:

Személyi feltételek:

- 5 fő családgondozó
- 1 fő családgondozó asszisztens

A személyes gondoskodást végző személyek, a működési feltételekhez előírt képesítési előírással rendelkeznek.

A családsegítő szolgálat célja a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Családsegítés keretében, térítésmentesen szervezési,

szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a működési területén élők számára. A családban megjelenő problémákat egységben szemlélve nyújt segítséget. A szolgáltatás igénybevételének bemeneti korlátja nincs, életkorhoz, jövedelemhez, szakértői véleményhez nem kötött az igénybevétel. Önkéntesen igénybe vehető szolgáltatás.

Intézményünk a település központjában, jól megközelíthető helyen található. Intézményfenntartó társulás keretében, Tarhos település családsegítő feladatait is ellátjuk.

Tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételek mindkét településen megfelelőek.

- Az irodák felszerelése (zárható szekrény, íróasztal, székek, polcok. bizalmas beszélgetésre alkalmas helység) megfelel a személyes segítő szakma követelményeinek.
- Alapvető műszaki eszközök biztosítottak (számítógép, fénymásoló, nyomtató, mobiltelefon, internet) és a családlátogatásokhoz kerékpárral rendelkezik a családgondozó. A város távoli pontjaira és a külterületre a Szolgálat személygépkocsijának igénybe vételére van lehetőség.
- Rendelkezünk a szabadidős tevékenységek, szakmai programok lebonyolításához szükséges eszközökkel (laptop, videokamera, dvd lejátszó, projector).

Szolgáltatások, amelyeket nyújtunk:

- **szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás**
- **anyagi nehézséggel küzdők számára a pénzügyi és természetbeni ellátásokhoz, továbbá szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése**
- **családgondozás, a működési zavarok, konfliktusok megoldásának elősegítésére**
- **közösségfejlesztő, egyéni és csoportos terápiás programok szervezése**
- **tartós, fiatal munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, szenvedélybetegek, krónikus betegek, fogyatékkal élők és egyéb szociálisan rászorult személyek részére tanácsadás nyújtása**
- **családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, mediációs programok, szolgáltatások nyújtása**

A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai között szoros együttműködés zajlik, egymás jelzőrendszereként működnek és segítik egymás tevékenységét.

A Családsegítő Szolgálat 2015-ben 2475 alkalommal (2014-ben 3836 alkalommal) 783 fő fordult segítségért, ami a tavalyi évhez képest (2014-ben 1148 fő) csökkenést mutat. Ebből az új kapcsolatfelvételek száma: 298 fő (2014-ben 792 fő). A 2015-ben Szolgálatunkhoz forduló és segítséget kérő ügyfeleink számában azért mutatkozik ilyen jelentős csökkenés, mivel az elmúlt év során, a helyi rendeletben történt változások alapján a kamatmentes kölcsön igénylése során már nincs együttműködési kötelezettsége az ügyfélnek Szolgálatunkkal, valamint az aktív korú nem foglalkoztatott személyek beilleszkedési programja is megszűnt 2015. március 1-től, ezáltal az együttműködési kötelezettség is, ami 174 főt érintett és éves szinten 696 alkalmat. Az adósságkezelési tanácsadás feltételei is megváltoztak. A legutolsó változtatásra 2015. március 1-től került sor. A törvényi változások értelmében az adósságkezelés központi költségvetési finanszírozása megszűnt. Azonban Békés városa úgy döntött, hogy továbbra is segíteni szeretné a városban élő rászoruló embereket. Szigorúbb feltételekkel, de működik a szolgáltatás. Ezáltal is jelentősen csökkent a kötelezett kliensek száma, mely a minőségi munkavégzést támogatja.

Településünkön előforduló problémák okait változatlanul még mindig a családok romló anyagi helyzetében látjuk. Ezért a 2015-ös év folyamán is elsősorban az anyagi jellegű

nehézséggel küzdő családokkal, egyénekkal kerültünk kapcsolatba. Az anyagi nehézséggel összefüggésben álltak a foglalkoztatási problémák, mely által a családok bevétele csökkent. Nagy számban jelent meg az információhiány és ügyintézés, mely megnehezítette egy - egy család élethelyzetének pozitív változását. Az előbb említett problémákon felül megjelent még a lelki-mentális és életviteli probléma.

Az ellátottak száma éves szinten 783 fő volt (2014-ben 1148 fő). A szolgáltatást igénybevevők közül a nők száma 532 (2014-ben 745 fő), míg a férfiak száma 251 fő (2014-ben 403 fő). A Szolgálatnál megfordult ügyfelek között magas a munkanélküliek és inaktívák száma, bár a városban működő Közmunka program és a pályázatok keretében működő foglalkoztatás/képzés nagy arányban biztosít elhelyezkedési lehetőséget.

A támogatások igényléséhez rendelkezünk megfelelő nyomtatványokkal, és azok kitöltésében tevételesen is segítséget tudunk nyújtani. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az ellátások változásait is, az információnyújtás naprakészsége miatt. Ezért nagyon fontos, hogy a hozzánk fordulóknak megfelelő tájékoztatást tudjunk nyújtani a gyermekvédelmi, szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátásokhoz való hozzájutás módjáról. A családgondozás mellett magas az egyszeri esetek. Ezen családok/személyek esetén egyszeri találkozás elegendő a nehézség, probléma megoldása érdekében.

A nyilvántartásunk alapján kimutatható, hogy a családsegítő szolgáltatást igénybe vevő kliensek gazdasági aktivitását tekintve leggyakrabban álláskereső és inaktív személyekkel kerültünk kapcsolatba. A második nagy csoportot képviselik a munkanélküliek. A hozzánk forduló kliensekből eltartott gyermek és fiatalok aránya alacsony, akikkel nagyrészt a szabadidős programok rendezésekor kerülünk kapcsolatba. Az aktív keresők, foglalkoztatottak (48 fő) is szívesen választják szolgáltatásainkat.

Az ügyintézés folyamatán a klienseken kívül különböző szervezetekkel, hatóságokkal, szolgáltatókkal is kapcsolatba kerültünk (Békés Megyei Kormányhivatal, Békési Járási Hivatala Járási Munkaügyi Kirendeltsége, Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatala, Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság, Magyar Államkincstár, Alföldvíz, EDF Démász, GDF Suez, Pándy Kálmán Kórház szociális munkása, Békés Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve, Rendőrség, Oktatási Intézmények, Idősek Otthona, Gondozási Központ, Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, Kábelszolgáltatók, , Házi orvosok, Pártfogó felügyelő, Hivatásos gondnok, Magyar Máltai Szeretet Szolgálat, Vöröskereszt, Civil Szervezetek stb.)

Iskolai végzettség alapján a legtöbb ügyfél az általános iskola 8 osztályát végezte el, valamint valamilyen szakmával rendelkezik. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a legtöbb esetben nem piacképes szakmával rendelkeznek. A család összetétele alapján a házastársi, ill. élettársi kapcsolatban gyermekkel együtt élők azok, akik elsősorban megkeresik szolgálatunkat, de magas az egyedülálló igénybe vevők száma is. Sok esetben tapasztalható az elmagányosodás, a családok is úgy érzik, hogy csak magukra számíthatnak. A családok természetes támogató rendszere hiányos, ezért fordulnak a professzionális segítők irányába.

Egyéb szolgáltató tevékenységek keretében pszichológiai tanácsadást és jogi esetkezelést biztosítunk. *Pszichológiai tanácsadást 367 alkalommal 91 fő esetében* biztosítottunk, míg *jogi esetkezelést 16 esetben kezdeményeztünk. Önszolgáltató csoportot is* működtettünk az aktív korú nem foglalkoztatottak beilleszkedési programja keretében. A tavalyi évben 4 csoport indult és 45 főt érintett.

Prevenációs programjaink megvalósítása a gyermekjóléti szolgálattal összefonódva történik, hiszen közösek az elérendő célok (csellengés megelőzése, szabadidő hasznos eltöltése, tankötelezettség teljesítése stb.) Az ismétlődés elkerülése érdekében a prevenációs programokat a gyermekjóléti szolgálat tevékenységénél mutatom be.

Adományok: Az esetkezelések között a juttatások is hangsúlyosak. A szolgáltatás keretein belül egyre nagyobb igény van a természetbeni segítségnyújtásra (ruhaadomány

osztása, használt háztartási cikkek, bútorok közvetítése, tartós élelmiszer), szolgáltatások közvetítésére (telefonálás, fénymásolás, fax küldése). Egész évben érkeznek Szolgálatunkhoz, mind Intézményi, mind egyéni felajánlások. Mindent megtettünk azért, hogy minél több adományt tudjunk eljuttatni a rászorulóknak, így volt *élelmiszer, ruha, játék, és bútor stb., osztás*, ami megkönnyítette a nehéz körülmények között élő emberek mindenapjait. Intézményünk számára az év kiemelt időszakát jelenti a téli időszak és a Karácsonyi előkészületi idő. A téli hónapokban megkülönböztetett figyelmet fordítanak munkatársaink a hajléktalanokra, az idősekre, a rászoruló nagycsaládosokra és egyedülállókra. Ezek küzdenek a mindennapok nehézségeivel, akik számára az ünnep sem kivétel. Városunkban már hagyomány jelleggel minden év decemberében kerül megrendezésre a Városi Karácsony, ahol a rászorulók számára tartós élelmiszer csomag kerül kiosztásra, hogy ezzel egy kis meleget vigyünk az otthonokba és élelmiszert juttassunk az asztalokra. Idén 140 ajándékcsomag került kiosztásra, melyet a város adományoz a leginkább szükségét szenvedők részére, hogy minél több embertársunk szívét tölthesse be az ünnep öröme.

Adósságkezelési Szolgáltatás: A szociálisan hátrányos helyzetben lévő, eladósodott, de fizetőképességet mutató családok adósságterheinek enyhítése és lakhatási feltételeik megőrzése, körülményeik javítása céljából adósságkezelési szolgáltatást és tanácsadást nyújtunk. Az adósságkezelési szolgáltatás adósságcsökkentési támogatásból és adósságkezelési tanácsadásból áll.

Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy részére lakásfenntartási támogatás kerül megállapításra, melynek célja az ismételt eladósodás megelőzése, a támogatott fizetőképességének megőrzése, a lakhatás feltételeinek javítása. Az adósságkezelési Szolgáltatások igénybevétele között 2 évnek kell eltelnie, nem megfelelő együttműködés esetén a szolgáltatás megszüntetésre kerül, ezt követően pedig csak 4 év múlva igényelhető meg újra. Változtatásra 2015. március 1-től került sor. Az adósságcsökkentési támogatásra továbbra is az jogosult, akinek a közüzemi tartozása meghaladja az 50.000 Ft-ot és a 6 hónapot. Jövedelem határ egyedülállóknál 42.750 Ft, családosoknál pedig 28.500 Ft. A feltételekben is változás történt, mivel a tartozásnak az 50%-át az igénybevevő, 50%-át pedig az Önkormányzat állja. A támogatási összeg maximum 100.000 Ft lehet. További változás, hogy megszüntetés esetén 3 év elteltével lehet újra megigényelni az adósságcsökkentési támogatást, nem 4 év elteltével.

Sokan vették igénybe ezt a típusú támogatást, hogy közüzemi tartozásukat rendezni tudják. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is kiemelkedőek a víz- és gáztartozások. Áramdíj tartozás esetén a Máltai Szeretetszolgálat pályázatán szoktuk az ügyfeleket pályáztatni, vagy a szegedi Védőernyő a Díjhátralékosoknak Alapítvány felé szoktunk pályázatot benyújtani, évről évre egyre nagyobb sikerrel.

2015-ben 120 fő (2014-ben 247 fő) vette igénybe a szolgáltatást, ami az előző évekhez képest több mint 50%-os csökkenést mutat. Ez részben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat energiatámogatási pályázatának, illetve a városban egyre nagyobb népszerűségnek örvendő, számtalan családnál felszerelt, villany és gázszolgáltatók által igényelhető előrefizetés mérőóráknak köszönhetően figyelhető meg. **Az új igénybevevők** száma ebben az évben **23 fő (2014-ben 60 fő)** volt, de több régi ügyfélnek is sikerült újra megigényelni az adósságcsökkentési támogatást.

A villanydíj-hátralékkal rendelkezők száma nem kiemelkedő, mivel a *Magyar Máltai Szeretetszolgálat* az EDF DÉMÁSZ Zrt. Támogatásával 2015-ben ismét energiatámogatási pályázatot írt ki az áramszolgáltató szolgáltatási területén élő, szociálisan hátrányos helyzetű személyek/családok részére. A program célja a pályázók felhalmozott áramtartozásának rendezése széles körű együttműködések erejét felhasználva. Célja a kikapcsolt fogyasztók visszacsatolása a villamos-energiafogyasztásba, valamint hogy a támogatott fogyasztókat segítse abban, hogy elkerüljék a hátralék (újra) képződését. Többen a szociálisan hátrányos helyzetű, de hátralékmentes kategóriában indultak. Nyertes pályázatuk esetén a

Szeretetszolgálat 15.000,-Ft-ot utalt részükre részletekben a DÉMÁSZ-hoz, előrefizetés óra esetén pedig 9.000 Ft-ot, mely jelentős segítséget jelentett, és a továbbiakban is a számlák időben történő rendezésére motiválta a fogyasztókat. Ez a pályázat lehetőséget biztosít azoknak is, akik nem jogosultak jövedelmük alapján az adósságrendezési szolgáltatásra. A pályázatban azonban nincs jövedelemhatár, és a hitelek, valamint egyéb rendszeres kiadások jelentős tehernek számítanak. Mindezt a Szeretetszolgálat figyelembe veszi. Illetve azoknak is segítséget nyújt a pályázat, akik a 24 hónapos várakozási idő miatt még nem férnek bele ismételt az adósságrendezésbe. Az ügyfeleket támogatjuk a pályázat beadásában, a tavalyi évben 126 (2014-ben 114fő) ügyfélnek sikerült *eredményes pályázatot* benyújtani. A pályázat benyújtásához elengedhetetlen a Családsegítő Szolgálat támogatási-, közreműködő nyilatkozata, melyben az ügyfél élet- és szociális körülményeit igazolja. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület „*Hálózat a közösségért 2014-2015*” pályázata 2015-ben is folytatódott. A 2014-es nyertes tender benyújtói ismét pályázhattak, de aki az előző évben hátralékos kategóriában indult, az a 2015-ös évben csak hátralékmentes kategóriában indulhatott. Hátralékos kategóriában többnyire mindenki teljesítette az együttműködési kötelezettséget, sajnos 3 esetben így sem valósult meg az együttműködés.

Az adósságrendezést igénylő ügyfeleink esetében a tartozások a legtöbb esetben nem csak egy szolgáltatónál kerültek felhalmozásra, hanem kettő, de előfordult, hogy mind a három szolgáltatónál. Sajnálatos módon, együttműködés hiányában, *7 esetben kellett megszüntetni* az ellátást, ez a tavalyi évhez képest hasonló tendenciát mutat.

Aktív korú nem foglalkoztatott személyek beilleszkedési programja: A beilleszkedést segítő program célja az aktív korú nem foglalkoztatott, rendszeres szociális segélyezett személy élethelyzetében javulás álljon be, elhelyezkedési esélyei növekedjenek, felkészítés az álláskeresésre, más társadalmi ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz jusson.

2015-ben 174 fő együttműködésre kötelezett, rendszeres szociális segélyezett tartottunk nyilván. A tavalyi évhez (2014-ben 158 fő) képest számuk minimális emelkedést mutatott. A segítő szakember az ügyfél bevonásával készíti el az egyéni élethelyzetéhez igazodó beilleszkedési programot. A kliens részt vesz a célok kitűzésében, a döntéshozatalban, a problémák megoldásában, és a beilleszkedést segítő programban leírtak végrehajtásában. Célunk az álláskeresés támogatása, foglalkoztathatóság javítása, más ellátásba való juttatás, szinten tartás, társadalmi integráció erősítése.

Rendszeres szociális segélyben részesülő ügyfeleink jelentős része egészségkárosodott személy. Részükre is aktívan kerestünk kifejezetten csökkent munkaképességű személyek számára biztosított munkalehetőségeket. Kiemelkedő eredményként könyvelhetjük el, hogy 2015 folyamán 3 egészségkárosodott ügyfelüknek tudtunk munkalehetőséget közvetíteni. Ebben segítséget nyújtottak nekünk a helyi alapítványok, egyesületek és civil szervezetek.

Az ügyfél gazdasági integrációjának elősegítésén túl hangsúlyt kap az egyén kapcsolat készségének javítása, a lelki-mentális tanácsadás, ügyintézésben való segítségnyújtás. Az aktív korú nem foglalkoztatott ügyfeleknek rendszeres jelentkezési kötelezettségük van. A tavalyi évben egy ellátottnak sem kellett megszüntetni a már folyamatban lévő ellátását együttműködés hiányában.

Önsegítő csoportfoglalkozásaink közkedveltek és aktuálisak ügyfeleink körében. A csoportfoglalkozások témakörét úgy alakítottuk, hogy feltárjuk klienseink előtt azokat a lehetőségeket, melyek alacsony jövedelmük mellett is megkönnyítik, egészségesebbé teszik életüket, ismertettük velük az anyagi és természetbeni juttatások különféle formáit, de különösen a csoportfoglalkozásokon önérvényesítő képességekre, fektettük a fő hangsúlyt.

Kommunikációs és motivációs tréningünkön a csoporttagok részére tájékoztatást nyújtottunk az állásinterjú alkalmával elvárt viselkedés mintákról, ezek alkalmazását, szituációs gyakorlatokban a résztvevők ki is próbálhatták. A gyakorlatok megbeszélésével, értékelésével egymást segíthették, a helyes viselkedés kialakításában. Az álláskeresés során fontosnak tartjuk

a különböző önéletrajzi formák megismertetését, ezért csoporttematikánk másik fontos eleme az önéletrajz írás kritériumainak elsajátítása. Jogszabályi változások miatt 2015. március 1-től az aktív korú rendszeres szociális segélyezettek együttműködési kötelezettsége megszűnt, a továbbiakban a Járási Hivatalokkal kell a kapcsolatot tartaniuk.

Önkormányzati segély: Intézményünk továbbra is végzi az önkormányzati segély előkészítési munkáit, mely formái vissza nem térítendő támogatás, illetve kamatmentes kölcsön. A kérelmek száma az előző évekhez képest továbbra is növekedést mutatott. Önkormányzat segélyt eseti jelleggel, az alábbi formákban nyújt a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére:

- a) készpénzben,
- b) természetben (közműtartzás esetén a közüzemi szolgáltatóhoz történő utalással, tartós ételkészítés formájában, tüzelőanyag formájában, gyógyszer-támogatásként, az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként)
- c) kamatmentes kölcsön formájában.

A kérelmek esetében megállapított jövedelem határ emelkedett az előző évekhez képest, így a lakosság szélesebb rétege élhetett az Önkormányzat által biztosított anyagi támogatás megigénylésének lehetőségével. A segély és kölcsön kérelmeket leginkább közüzemi számla elmaradások rendezésére nyújtják be, de egyre többen kérnek a megélhetéshez is segítséget.

2015-ben Intézményünkhöz előkészítésre benyújtott *önkormányzati segély összesen: 1182 db (2014-1719 db)*. Ez a tavalyi évhez képest, 31%-os csökkenést mutat.

Tarhoson 2015-ben a családsegítést igénybe vevők száma 49 fő (nem halmazott adat) szolgálatunk éves kliensforgalma *144 fő* volt, mely az elmúlt évhez hasonló adatokat mutat (2014 – 148 fő). Mind az új, mind a régi kliensek száma enyhe csökkenő tendenciát mutat. Az *új kliensek száma 17 fő* volt. Régi ügyfeleink száma 32 fő.

A családsegítés keretében nyújtott szolgáltatásokat összesen *49 fő* vette igénybe a 2015-es év folyamán. A településen a családsegítés szolgáltatást 1 fő Békésről kijáró kolléga végzi.

2015-ben csökkent az 50-61 éves korosztályt képviselő kliensek száma (16 fő). Itt kell megjegyezni, ügyfeleink jelentős részét továbbra is a 62 évnél idősebb generáció képviseli (14 fő), valamint a 35-49 év közötti korosztály (15 fő). A fiatal korcsoportot képviselők száma drasztikusan csökkent (4 fő). Kiskorú kliensünk az elmúlt évben sem volt. A hozzánk forduló arányában továbbra is a nők száma magasabb 34 fő, a férfiak száma 15 fő volt.

Klienseink gazdasági aktivitását vizsgálva elmondható, hogy 2015-ben az aktív keresők száma stagnál, azonban ez jelentősen köszönhető Tarhos községben a közmunka programnak, ahol a község munkanélküli, aktívkorú lakosságának jelentős részét tudja az Önkormányzat foglalkoztatni. A községben folyó közmunka program sok embernek biztosított stabil és rendszeres jövedelmet, azonban még így is jelentős az inaktív személyek száma. Az álláskeresők számában jelentős változás nem mutatkozott, míg az inaktív klienseink száma kis mértékben emelkedett. Továbbra is magas a nyugdíjas korosztályt képviselők száma, mely sajnálatos módon bizonyíték arra, hogy a Tarhos egy elöregedő település. A tarhosi ügyfeleink közül 14 nyugdíjas volt. Azonban a leszázalékoltság, de rehabilitációs ellátásra nem jogosult (a legtöbb embernek hiányzik az 1095 nap biztosítási jogviszony) lakosok száma is folyamatosan emelkedik. A családban gyermeket nevelő ügyfelek száma továbbra sem mutat jelentős változást az elmúlt évhez képest (2015 – 13 fő, míg 2014 – 14 fő). Az egyedül élők aránya magas, de jellemzően az elvált, illetve a nyugdíjas korosztály képviseli ezt a területet. Az egyedül élők száma továbbra is a magas (2015 – 20 fő, míg 2014 – 22 fő) a 2014-es évhez képest. A nyugdíjas réteg, valamint az 55 év feletti munkanélküliek száma teszi ki legjelentősebb hányadukat ezen ügyfeleinknek (2015 – 36 fő, míg 2014 – 39 fő).

Tarhos községben a szolgálatunknál 144 esetben fordultak hozzánk a kliensek különféle problémákkal. 2015-ben az életviteli problémák (10-fő) és családi működészavar (12fő) számai nem emelkedtek. Családon belüli bántalmazás ebben az évben 1 esetben tapasztaltunk. A gyermekneveléssel kapcsolatos problémák aránya sem magas, mivel a kiskorú gyermekekkel kapcsolatos gondokkal a községben kifejezetten a gyermekjóléti szakterületen dolgozó családgondozó foglalkozik. Továbbra is magas azonban azoknak a klienseknek a száma, akik foglalkoztatással kapcsolatos problémákkal fordultak hozzánk segítségért. Az aktív korú nem foglalkoztatottak beilleszkedési programja viszont megszűnt 2015. március 1-től.

2015. évben is az anyagi problémák képezték az egyik legsúlyosabb problémakört ügyfeleink életében. Ennek legkiemelkedőbb oka a munkanélküliség, mely most már kivétel nélkül minden korosztályt érint. Mindez a családonál az életszínvonal további romlásához vezetett. A lakáshitelek törlesztése, tárgyalás és szerződés módosítás a bankokkal, a közüzemi számlák rendezése egyre nehezebb feladat. Tarhoson is jelentős elmaradások vannak a szolgáltatók felé, de sajnos adósságkezelési szolgáltatás Tarhos községben továbbra sem áll az emberek rendelkezésére, bár az adott szolgáltatás által nyújtott támogatásra a községben legalább akkora szüksége lenne a lakosságnak, mint nagyobb városokban.

Gyakran fordultak hozzánk ügyfelek információkéréssel, de jelentősebb számuk (28 fő) már konkrétan az ügyintézésben történő segítségnyújtásra tartott igényt. A problémák jellemzően (103 esetben) halmozottan fordultak elő. Krízishelyzet 2015-ben sem merült fel. A lelki és mentális esetek száma (4 fő) továbbra sem emelkedett. A segítő beszélgetések során tapasztalható volt, hogy lelki gondjaik könnyebben orvosolhatók, mint ahogy az első pillanatban tűnt. Jelentősebb problémák 2015-ben nem merültek fel, így a Szolgálatunknál működő *pszichológus* segítségét egy személy vette mindössze igénybe, míg a *jogi esetkezelés* lehetőségével is 1 tarhosi ügyfelünk élt.

A lakosság anyagi helyzete továbbra sem javul. A közüzemi szolgáltatások terén jellemzőek az elmaradások, a magas elszámoló számlák, valamint nem ritka sajnos a kikapcsolás sem. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület „*Hálózat a közösségért 2014-2015*” pályázatát 2015-ben is kiírta, ahová 15 tarhosi ügyfelünk adta be pályázatát. Sikeres elbírálásban *10 személy/család* részesült. Ebből szociálisan hátrányos helyzetű, de hátralékmentes kategóriában 4 családnak utalt át a Szeretetszolgálat 15.000,-Ft-ot a DÉMÁSZ-hoz, míg 6 család villanyhátralékának 50%-át a Máltai Szeretetszolgálat rendezte, míg 50%-át önerőként a fogyasztó fizette be.

2016-tól családsegítés tekintetében a feladat ellátási kötelezettségünk megszűnt Tarhos községben.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A beszámoló átfogó értékelés céljából az 1997. évi XXXI. Tv. 96. § (6) bekezdése értelmében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése, a jelzőrendszer tagjai által kitöltött kérdőívek anyagának felhasználásával, valamint intézményünk tapasztalatai, statisztikai adatai alapján készült.

Személyi feltételek

- 4 fő főállású családgondozó
- 1 fő családgondozó asszisztens
- heti 15 órában pszichológus

A dolgozók szakképzettsége 100 %-os.

A technikai feltételek megfelelőek. Minden családgondozó külön számítógéppel rendelkezik, valamint biztosított a telefon, fax, fénymásoló, scannelés használat, internet-hozzáférés, mobiltelefon. Az irodai helyiségek jól kihasználtak, minden családgondozónak van íróasztala, számítógépe, pendrive-ja, zárható iratszekrénye. Bizalmas beszélgetésre kialakított helyiség biztosított az intézményben. A családlátogatásokat, környezettanulmányok készítését általában

kerékpárral oldják meg. A város távoli pontjaira és a külterületre a Központ személygépkocsijának igénybe vételére van lehetőség.

Intézményünk a 2015-ös évben is igyekezett a honlapján hasznos információkat megjeleníteni, ami segíti a lakosság minél szélesebb körű elérését, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, tájékoztatás biztosítását. Mindösszességében elmondható, hogy személyi és tárgyi feltételeiben a szolgálat a feladat teljes körű ellátására alkalmas.

Szakmai munka értékelése:

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája.

A gyermekek védelméről szóló törvény szerint gyermekjóléti szolgáltatás körébe tartozik többek között a gyermek fejlődését biztosító támogatásokkal kapcsolatos tájékoztatás, a családtervezési és az ezzel összefüggő kérdésekkel kapcsolatos tanácsadás, a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, családgondozás és utógondozás biztosítása.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő *speciális szolgáltatás*, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyermekjóléti Szolgálat, szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a szociális munka módszereivel. Négy területen működik.

1. a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése.
2. a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.
3. a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése.
4. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, ill. utógondozása.

1. A gyermek családban történő nevelésének elősegítése

- ***A gyermeki jogokról és kötelességekről***, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését az iskola és az óvoda pedagógiai programjukban is megjelenően vállalta. A tanév elején tájékoztatták a szülőket a lehetséges támogatásokról, és figyelemmel kísérték a hozzájutás folyamatát.
- A pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés ***tanácsadáshoz*** való hozzájutást segítik a szolgálat munkatársai.
- ***A szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása***, segítése, tanácsokkal való ellátása. Folyamatosan kapcsolatot tartunk a Védőnői Szolgálattal, akik leghamarabb találkoznak a családdal a terhes anya és a csecsemő gondozása során. Szorosan kapcsolódnak az egészségüghöz, de az egészségmegőrzése kapcsán, a gyermekvédelem is döntő tevékenységükben. A várandós kismamák gondozása, egyben együttgondozást is jelenthet, de a családgondozó ilyen esetben mindig konzultál az illetékes védőnővel. Jellemző problémátípusok a gyermeknevelési kompetencia hiányosságai, a felelős családtervezési modell hiánya, lakhatási, megélhetési problémák, olykor az örökbeadási szándék erősítése.
- ***A hivatalos ügyek intézésének*** segítése / hivatalos kérelmek benyújtásának segítése /
- A szolgálatunk ***prevenciós célú feladatokat*** is ellát a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulásának megelőzése érdekében - szabadidős programok szervezése által.

A szolgálat szabadidős és prevenciós tevékenysége:

A prevenciós tevékenységeinket többféle céllal is szükségesnek tartjuk működtetni.

Elsőként közvetlen segítséget kívánunk adni a különféle problémával küzdő gyermekeknek, gyermekes családoknak, valamint szeretnénk tartalmas szabadidős tevékenységekbe bevonni a gyermekeket, családokat. Emellett pedig igyekszünk elő segíteni a szocializációjukat, konfliktusmegoldó képességük fejlődését, társadalmi beilleszkedésüket és nem utolsósorban a családgondozói munka sikerességéhez is hozzájárul a család működésének jobb megismerésével.

A programjaink célja:

- a gyermekek szabadidejének értelmes, életkornak megfelelő kitöltése
 - „csellengés” megszüntetése
 - az elsődleges emberi kapcsolatok hiányának pótlása
 - az értékviselkedés kialakulásának megelőzése
- A húsvét közeledtével megrendezésre került a **Húsvétra készülődés** címmel a kézműves foglalkozások sorozat, melyet a klienskörünkbe tartozó gyermekek részére szerveztünk. 4 héten keresztül minden csütörtökön délután 14-16 óráig kézműves programok várták a 20 gyermeket, ahol felkészülhettek az ünnepvárásra, és kisebb ajándékokat készíthettek, melyeket haza is vihetek a gyermekek. Tapasztalatok alapján a hiánypótló - értékközvetítő szolgáltatások a hasznos szabadidő eltöltés mellett erősítik a hagyományörző nemzet tudatot.
 - Az intézményünkben ismét megrendezésre került a „**Fuss a nyárba**” szünetidőköszöntő futóverseny immáron **XI. alkalommal**. A program célja elsősorban, hogy felhívjuk a gyermekek és a felnőttek figyelmét a rendszeres sportolásra, az egészséges életmód fontosságára. Másodsorban az intézmény, illetve szolgáltatásai közelebb kerülhessenek az ellátási terület lakosaihoz, a potenciális igénybevevőkhöz, a közösségi szociális munka révén. Összesen **120 regisztrált futó** vett részt a nap folyamán különböző kategóriákban. Programunkat támogatták a jelzőrendszer tagjai, a díjakat a városi vállalkozók, egyesületek és a polgármesteri hivatal ajánlották fel.
 - Intézményünk **2015. június 22-től - 2015. július 31-ig nyári napközis tábort** szervezett 6 héten keresztül, a városban élő kisiskolások számára. Idén nyáron is a Békés-Dánfok Üdülőközpontban került megrendezésre, ahová elsősorban 7-12 év közötti gyermekek jelentkezését vártuk. Ezen időszak alatt (6 hét) összesen **napi 30 fő** gyermek felügyeletét biztosítottuk.(ebből rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő **39 gyermek**) Összesen **49 fiú és 28 lány** vett részt a táborban. A város minden iskolájából jelentkeztek gyermekek, és **a klienskörbe tartozó gyermekeinket** is bevontuk (**13fő**). A gyermekek napi háromszori étkezésben részesültek. Az utazás diákbróval történt. A táboroztatásban részt vevő dolgozók a szolgálatunk dolgozói közül kerültek ki. A tábor megvalósítása minden héten 4 fő családgondozó és 2 fő nyári diákmunkás feladata volt, de munkájukat heti szinten 2-3 fő önkéntes, valamint technikai személyzet is segítette.
A heti programtervezetet úgy állítottuk össze, hogy abban az irányított csapatmunkára, az egyéni és a közösségi élményszerzésre, az egyéni erősségek kidomborítására és a pihenésre, a kötetlen barátkozásra, játékokra egyaránt legyen lehetőség.

Ebben az évben egy új kezdeményezésre is sor került.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Békés Város Önkormányzatával és a dr. Hepp Ferenc Általános Iskolával kooperálva 2015. június 15.- június 19. között Kortárssegítő tábort valósított meg Békés- Dánfokon 15 fiatal részére. A Kortárssegítő Tábor célja volt olyan közösség- és egészségfejlesztési módszer kialakítása a fiatalok körében, akik a helyi értékrenddel, szokásokkal, kultúrával adaptív identitástudatot legyenek képesek kialakítani. További célja volt, hogy a képzést követően a Kortárssegítő a fiatal közösségben árnyalja a világról kialakuló képet, eligazítsanak és közbenjárjanak a problémák megoldásában, elősegítsék a pihenést és az alternatív regenerálódási lehetőségeket, biztosítsák az

információihoz való hozzájutást (új információs csatornákat nyissanak meg), referencia és kontrollcsoportként funkcionáljanak, fokozzák az érzelmi teherbírást és erősítsék az identitástudatot. Az egy hét alatt szakpszichológus, jogász, drogpreeventor, addiktológus, pszichiáter készítette fel a fiatalokat a témában. A visszajelzések alapján után követési szükségletre reagáltak a helyi szervezetek, oktatási intézmények, melynek folytatását tervezzük.

Az alábbi tematikus hetek valósultak meg:

1. hét Kortárs segítő tábor hét
2. hét Kuktanoda hét
3. hét Kenderföldről hozott értékeink
4. hét Vizes kaland
5. hét Nem mind arany ami fénylik
6. hét Zöld föld felett, kék ég alatt hét.
7. hét Mézédés hét

- Rendszeresen részt vettünk a **KEF munkájában**, ahol ösztönözzük a drogfogyasztást megelőző rendezvények megszervezését, lebonyolítását. A KEF szervezésében tartott jelzőrendszeri – multidiszciplinális team munkában rendszeresen 3 kollégánk vesz részt.
- Szolgálatunknál továbbra is működik a gyerekek részére segítségként működő **korrepetálás**. A hátrányos helyzetű, tanulási zavarokkal, erre épült magatartászavarokkal küszködő gyermek leszakadását csak fokozza, ha az iskolában sorozatos kudarcok érik, ezek leküzdéséhez, feldolgozásához nem, vagy csak igen csekély mértékben kap segítséget. A klienskörünkbe tartozó sikertelen teljesítményt nyújtó tanulókkal felvéve a kapcsolatot, napi rendszerességgel, a készségi tárgyakon kívül minden tárgyból vállaltuk a tanuló felkészítését. A nyári időszakban önkéntesek és a Munkaügyi Kirendeltség alkalmazásában álló diákmunkások segítették a gyermekek felkészülését. **2015-ben** összesen **37** gyermek **225 alkalommal** vett részt folyamatosan a foglalkozásokon, és **90 %-uk a visszajelzések alapján eredményesen** teljesített a pótvizsgákon. Fontosnak tartjuk, hogy a klienskörünkbe tartozó gyerekek eredményeket, sikereket tudjanak elérni.
- Az emberi erőforrások minisztere ez évben is pályázatot hirdetett a települési önkormányzatok részére, központi költségvetési forrás biztosítására ingyenes napi egyszeri meleg étkeztetéshez, rászoruló gyermekek részére (2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 3. melléklet I. 3. pont). Békés Város Önkormányzata ismételten sikeresen pályázott a nyári gyermekétkeztetésre és saját forrás biztosítása nélkül igényelhette a támogatást, melynek lebonyolításában a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ közreműködött. A program célja, hogy a nyári szünidőben is megfelelő minőségű ételhez jussanak a rászoruló gyermekek, a gyermekéhezés felszámolható legyen. Az étkeztetés koordinálását 3 fő családgondozó látta el. Az önkormányzat pályázat útján nyert támogatásból valósította meg a programot. Az étkeztetés **2015. június 22-től - 2015. augusztus 19-ig** terjedő időszakban 44 munkanapon keresztül, napi 400 rászoruló gyermek számára biztosított meleg étkezést. Az idei évben is a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére térítésmentesen biztosított napi egyszeri meleg étkeztetést, így **679 fő** vehetett részt a programban. Óvodás korú gyermek esetében felhívtuk a szülő figyelmét, hogy a nyári gyermekétkeztetésben és az óvodai nevelésben egyszerre a gyermek nem vehet részt. Az étkeztetés igénybevételeként lehetőségét a helyi médiában tettük közzé, valamint klienskörünkből kerültek be a programba. Mivel már több éve van ez a lehetőség, már sokan önként jelentkeztek. Az étkeztetésben résztvevők névsorának összeállítása a jelentkezés sorrendjében történt. Évről-évre két hetes turnusokkal próbáltuk megoldani, hogy mindenki bekerüljön a programba. Az ebéd

elkészítésében a Békési Városgondnokság által fenntartott konyhák közreműködtek. Így az első négy hétben a a Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola, majd Reményhír Intézmény Eötvös József Általános Iskola konyhája főzött. Az ételek elszállítása, minden esetben elvitellel történt. A pályázat egyik feltétele volt, hogy a konyháknak friss alapanyagból kellett ebédet készíteniük. Nem lehetett konzerv vagy hideg étel. A nyersanyagok 30%-át a helyi termelők által megtermelt vagy előállított alapanyagokból kellett biztosítani. A kormány e támogatással arra is törekszik, hogy egészséges táplálékhoz juttassa a gyermekeket, valamint támogassa a helyi vállalkozókat. Az étkeztetésben felhasznált élelmiszer-alapanyagok 30 százalékát östermelőtől, kistermelőtől, mezőgazdasági tevékenységet folytató mikro vállalkozástól a település megyéjén belül vagy az azzal szomszédos megyéből, (a pályázó székhelyétől légvonalban számítva a településtől számítva 40 km-es körzetéből) szerezték be. Az étkeztetéshez kapcsolódóan szabadidős programot is biztosítottunk a gyermekek számára. A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ szervezésében, idén nyáron is színes programokkal várta a nyári szünetben kikapcsolódni vágyó gyerekeket. Táboraink a Békés Dánfoki Üdülőközpontban kerültek megrendezésre 6 héten keresztül hétfőtől-péntekig, reggel 8-tól 16 óráig.

- **Ligeti Játszóteri foglalkozás** Augusztus hónapban a táborokat követően Az Erzsébet ligetben vártuk az érdeklődő, alkotni és barkácsolni vágyó gyerekeket. 2015. augusztus 3-tól 2015. augusztus 19-ig minden délelőtt 10-12 óráig kézműves foglalkozásokkal, arcfestéssel, csillám tetoválással vártuk a gyerekeket. A foglalkozások célja a hasznos időtöltés, a közösség építés, ahol kreatívan együtt alkottunk és a gyerekek megismerhették egymást. A foglalkozások lehetőséget teremtettek a könnyed kikapcsolódásra, feltöltődésre mely felszabadít a hétköznapi terhei alól.
- Hagyományként ebben az évben is megvalósítottuk a „*Házhoz megy a Mikulás*” programunkat, **50 kisgyermek** kapott csomagot, melyek tartalma adományokból tevődött össze. A *Mikulásnapi délutáni ünnepség*ünkön **20 kisiskolás** vett részt a Derús Házban. Ahol a gyerekek megmutathatták kézműves ügyességüket. Ezután megvendégtük a résztvevőket, tortával, péksüteménnyel és teával. A város vállalkozói, hasonlóan, mint az előző években, hozzájárultak a hátrányos helyzetű gyermekek ünnepléséhez.
- A karácsony közeledtével *adventi programot* szerveztünk a klienskörünkbe tartozó gyerekeknek. 4 héten át, minden csütörtökön 14 -16 óráig tartalmas kézműves program várta a gyerekeket. Karácsonyfadíszeket, asztali díszeket készítettek, valamint mézes kalácsot díszítettek. Az elkészített munkákat hazavihették a résztvevők.
- Az Önkormányzat által szervezett *Városi karácsonyi ünnepség* előkészítésében és lebonyolításában a szolgálatunk szerepet vállalt az elmúlt esztendőben is. Ezek küzdenek a mindennapok nehézségeivel, akik számára az ünnep sem kivétel. Városunkban már hagyomány jelleggel minden év decemberében kerül megrendezésre a Városi Karácsony, ahol a rászorulóknak számára tartós élelmiszer csomag kerül kiosztásra, hogy ezzel egy kis meleget vigyünk az otthonokba és élelmiszert juttassunk az asztalokra. Idén 140 ajándékcsoomag került kiosztásra, melyet a város adományoz a leginkább szűkséget szenvedők részére. Az egyének és családok kiválasztása, valamennyi jelzőrendszer tagjainak véleménye és javaslata alapján történt.
- 2013-ban intézményünk akkreditáció folyamán jogosulttá vált **Iskolai Közösségi Szolgálat** biztosítására. Ennek keretében 2015-ben **15 fiatal** jelentkezett önkéntes munkára szolgálatunknál, melynek során átlagosan, személyenként 5 napot töltöttek idős ellátásban vagy Gyermekjóléti Szolgálatnál. Bővült az iskolák köre is, egyre több intézménnyel kötünk együttműködési megállapodást közösségi szolgálat teljesítéséhez. A program keretében a diákok megismerhetik készségeiket, kompetenciahatáraikat, a közösségben rejlő erőket. Első lépéscsoportok a munka világába.

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

Az 1997. évi XXXI. Törvény 39.§ (3) bekezdése feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgálatoknak az **észlelő és jelző rendszer** működtetését. Ugyanezen törvény 17.§ (1),(2) és (3) bekezdése felsorolja azon szakembereket és azok feladatait, aki kapcsolódnak a gyermekvédelmi munkához. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

A 2015-ben is azt tapasztaltuk, hogy jellemzően „sokproblémás” családok kerülnek a látókörünkbe, egyre komplexebb és mélységében nehezebben felszínre hozható nehézséggel küzdenek a családok. Nagyon sokan élnek nehéz anyagi körülmények között, nélkülözésekkel küszködve, mely nehezíti a gyermekek ellátását. Egyre gyakoribbak a gyermekek erőszakos magatartása, és egyre alacsonyabb életkorban jelentkeznek. Az igazolatlan iskolai hiányzások száma is igen magas, valamint a fiatalkori bűnözés is egyre inkább gyakori a klienskörünkben. A konfliktusba került emberek közti kommunikáció általában eredménytelen, az előítélet, a gyanakvás, a harag irányítja őket, ami megakadályozza, hogy tisztán lássák a helyzetet, illetve felismerjék saját érdeküket. Ebben a felek közötti kommunikáció javításában, konfliktusfeloldásban, kompromisszumra jutásban nyújt segítséget a speciális végzettséggel is rendelkező családgyógyógyász.

A veszélyeztetettség megelőzésének szerves része a Szolgálat által működtetett észlelő- és jelzőrendszer, valamint segítségül szolgál még, a nem állami szervek bevonása is. A gyermekjóléti szolgálatnak sikerült megfelelő kapcsolatokat kialakítani a jelzőrendszer tagjaival, azaz az önkormányzattal, nevelési és oktatási intézményeivel, egészségügyi és szociális ellátórendszerekkel, pártfogó felügyelői szolgálattal, helyi rendőrség, gyámhivatallal. A tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. Az együttműködés keretében a nevelési-oktatási intézmények felkeresése, személyes találkozás a tanárokkal, gyermekvédelmi felelőssel, esetmegbeszélések történnek. A Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járás Járási Gyámhivatala dolgozóival szinte napi kapcsolatban vagyunk, hogy közös eseteinket a lehetőségeinkhez képest a megfelelő módon tudjuk kezelni. Dilemmáink esetén a dolgozók véleményét és tanácsait kikérve a legtöbb esetben segítséget és támogatást kapunk a munkánkhoz. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a gyermekjóléti szolgálat munkáját, hisz az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni. 2015-ben a jelzőrendszeri jelzések száma összesen **532** esetben történt. A jelzőrendszerrel való kapcsolattartás formái: közös családlátogatás, írásos bejelentések, telefonos kapcsolattartás. A jelzőrendszerrel való kapcsolataink **kölcsönösek és eredményesnek mondhatóak**. Vannak intézmények akikkel napi kapcsolatban vagyunk és azonnali intézkedést igénylő esetekben, telefonon tájékoztatjuk egymást. 2015-ben **2 alkalommal** került sor a „**Találkozások**” című jelzőrendszeri találkozóra, amelyen egy-egy alkalommal az azonos területen dolgozó szakemberek vettek részt. Sor került az aktualitások megbeszélésére és az egyéni problémákkal kapcsolatos konzultációra is a szakemberek és a családgyógyógyászok között.

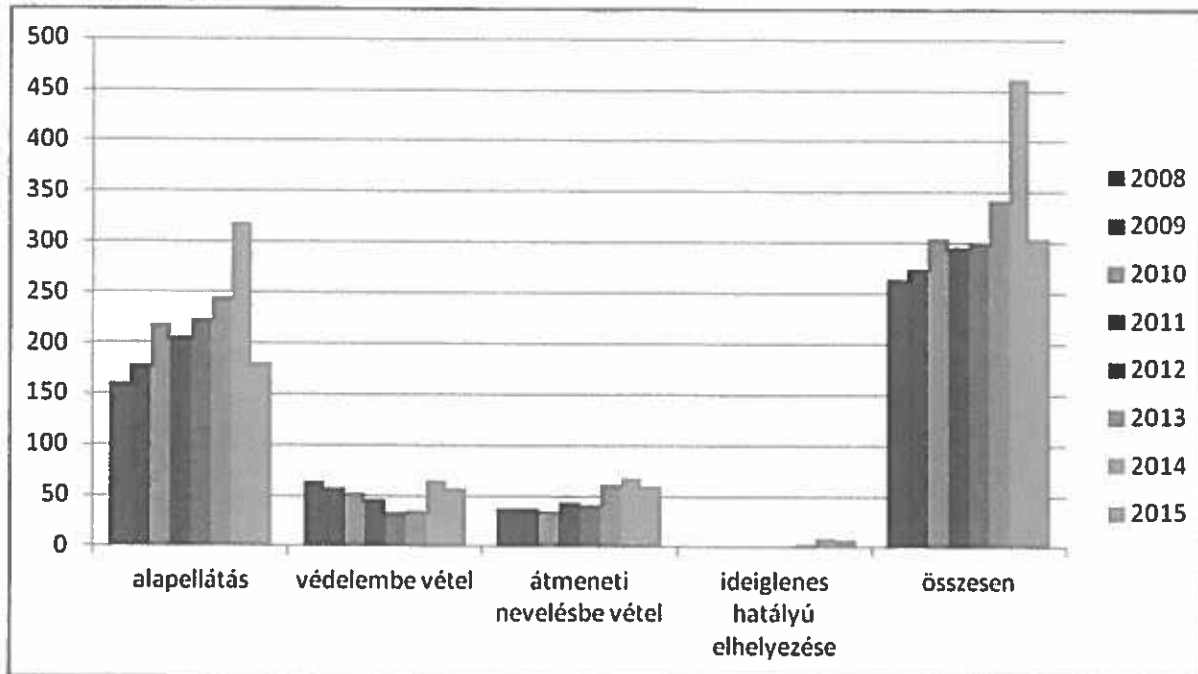
2015-ben ismételten **kiemelt célvizsgálat** volt a **bántalmazásra irányuló jelzések** nyilvántartása és havi jelentése a Gyámhivatal felé.

Szolgálatunkhoz **12** esetben érkezett bántalmazásra utaló jelzés, mely összesen **20** gyermeket érintett. A jelzések során **7 fizikai** bántalmazásra utaló jelzés érkezett, a többi esetben lelki-érzelmi bántalmazás történt. **2** esetben indult rendőrségi eljárás fizikai bántalmazás esetében, valamint minden esetben hatósági eljárás indult (védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés vagy családba fogadás). A jelzést tevő adatainak zártan kezelése, minden esetben megvalósult.

3. A kialakult veszélyeztetettség kezelése, veszélyeztetettség megszüntetése

Ahhoz, hogy a veszélyeztetettség kezelését megkezdzenék, szükséges az okok feltárása. Az intézményünk látókörébe lévő összes gyermeket hátrányos helyzetűnek, a védelembe vettek veszélyeztetetteknek soroltuk be.

Létszámadatok

1. ábra A Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe kerülő gyermekek létszámadata 2008- 2015. év között

Szolgálatunk klienskörébe Békésen és Tarhoson 2015-ben 304 gyermek tartozott. Ebből 180 alapellátásban, amely 104 családot érintett. Az alapellátásban gondozott gyermekek száma csökkent. A leggyakoribb probléma az iskolai hiányzás volt, emiatt kerültek alapellátásban, de gyakori volt az elhanyagolás és iskolai magatartási probléma is. Az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzások a 16 évet betöltött gyermekeknél a nevelési támogatás megszüntetésre kerül, a védelembe vételt megszünteti a Gyámhivatal, és alapellátás keretei közt is elegendő a gondozás.

2015. évben a nevelési támogatás felfüggesztése illetve megszüntetése Gyermekjóléti Szolgálatunk látókörében lévő gyermekek közül 4 általános iskolást és 61 szakiskolában illetve középiskolában tankötelezettséggel terhelt tanulót érintett. A védelembe vett gyermekek száma 57. Csökkent a védelembe vett gyermekek száma, ami azt tükrözi, hogy sok esetben a gyermek alapellátásba visszagondozható volt, valamint az együttműködés hiánya miatt szigorúbb gyermekvédelmi intézkedést kellett kezdeményezni (nevelésbe vétel). Természetesen az egyre komplexebb problémahalmazzal jelentkező családok tekintetében a még hatékonyabb családgondozói munkára van szükség, amihez fontos a család, valamint a jelzőrendszer családgondozóval való együttműködése. A szülők következtlen nevelési módszerei, megengedő szülői hozzáállás generálta gyermeki tünetek kezelése komoly szakmai kihívás elé állítja a kollégákat. Fentiek alapján szükségszerűvé válik a hatósági eljárás során előírt magatartás szabályokkal fékezni a deviáns viselkedések elterjedését. Egyre több olyan kliens is felkeresi a szolgálatot tanácsért, hivatalos ügyekben való segítségnyújtásért, illetve konfliktuskezelésekkel kapcsolatban, akikkel korábban a családgondozók nem álltak kapcsolatban. Ezeket az ügyfeleket általában egyszeri esetként kezeljük. Ennek száma a 2015-es évben 85 fő volt. Itt több mint 50%-os csökkenés tapasztalható. Egyre gyakoribbak a

szenvedélybetegségre utaló tünetek, illetve az ezzel kapcsolatos szabálysértési eljárások miatti intézkedések, valamint az iskolai hiányzások miatt a szülők felkeresése tájékoztatása, javaslattétel a gyermek elkallódásának megakadályozására.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre 7 gyermek esetében került sor. Ezután nevelésbe vételre akkor kerül sor, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelemben vétellel nem sikerült megoldani. A tavalyi évben történő családból való kiemelés okai között a csavargás, az iskolakerülés és életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis szerepel.

A *nevelésbe vett* gyermekek száma a 2014. évhez képest csökkent. Bár az előző évben igen nagy volt a növekedés, így a 2015-ös évben kevesebb intézkedésről kellett határozni. Feltehetően a legsúlyosabb esetek túlnyomóan az előző évben csúcsosodtak ki, ahol persze már évek óta halmozott volt a probléma és ezáltal elkerülhetetlen volt a nevelésbe vétel. Nincs az a támogató természetes bázis a családok mögött, mely a prevenció szakemberek által biztosított szolgáltatások mellett képessé teszi őket a gyermekeik gondozására. *60 gyermek van nevelésbe véve.* Jelenleg a nevelésbe vett gyerekek családjait (27) alapellátás keretében segítjük a lakás és életkörülményeik megváltoztatásában, hogy gyermekeiket önállóan tudják nevelni, gondozni. Fontosnak tartjuk, hogy a személyes segítő kapcsolat során a családok maguk érezzék a változás szükségességét, az együttműködés az ők érdekeit szolgálja. Bizalmon alapuló segítő kapcsolatot igyekszünk kialakítani és remélhetőleg a gondozási folyamat során problémamegoldó képességük erősödik, alkalmassá válnak problémáik kezelésében. Nevelésbe vett gyermeket nem tudtunk a saját családjába visszahelyezni, a gyermek - szülő kapcsolattartásának fenntartására motiváljuk a szülőket, megakadályozva ezzel az érzelmi elszakadást. Ezek a szülők életkörülményeiken változtatni nem tudnak, nehezen motiválhatóak. A gyermekek családba történő visszagondozása elenyésző. Azokat a feltételeket nem tudják megteremteni, még segítséggel se, amelyek eredményeként gyermekét, vagy gyermekeit családjába visszahelyezhetik. Még a gyermek látogatása is olyan nehézséget jelent sokuk számára, amelyet anyagi lehetőségeik, illetve hozzáállásuk nem tesz lehetővé. Azokkal a szülőkkel, akik megfelelően motiválhatóak, folyamatosan kapcsolatot tartanak és a gondozási-nevelési terv szerint folyamatosan egyeztetik a visszakerülés feltételeit, és segítséget nyújtanak a feltételek teljesítésében. Különösen ott eredménytelen a visszagondozás- és ez többségében a súlyos elhanyagolásban érintett gyermekek esetében igaz-, ahol a szülői ház körülményeihez képest lényegesen jobb körülmények közé kerül a gyermek, és bekerülést követően jól érzi magát. Több esetben rendkívül nehéz tartani a kapcsolatot a szülőkkel, mivel folyamatosan változtatják lakhelyüket, és ezt nem jelzik a családgondozónak.

A családból való kiemelés okai között az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis szerepel. A családban a veszélyeztető okok megszüntetése érdekében tehát a végzett gondozási tevékenység, elengedhetetlen.

4. A családba való visszahelyezés elősegítése

A gyámhivatal a gyermeket nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelemben vétellel nem sikerült megoldani.

A Gyermekjóléti Szolgálat kötelezettsége a Gyámhatóság felkérésére részt venni a nevelt gyermekek családi körülményeinek felülvizsgálataiban, az ilyen gyermekek családjának alapellátás keretében történő gondozásában.

2015-ben *60* nevelt gyermek *27 családjával* tartották a kapcsolatot a családgondozók. A gyerekek elhelyezése nevelőszülőknél, lakóotthonokban vagy gyermekotthonokban történik.

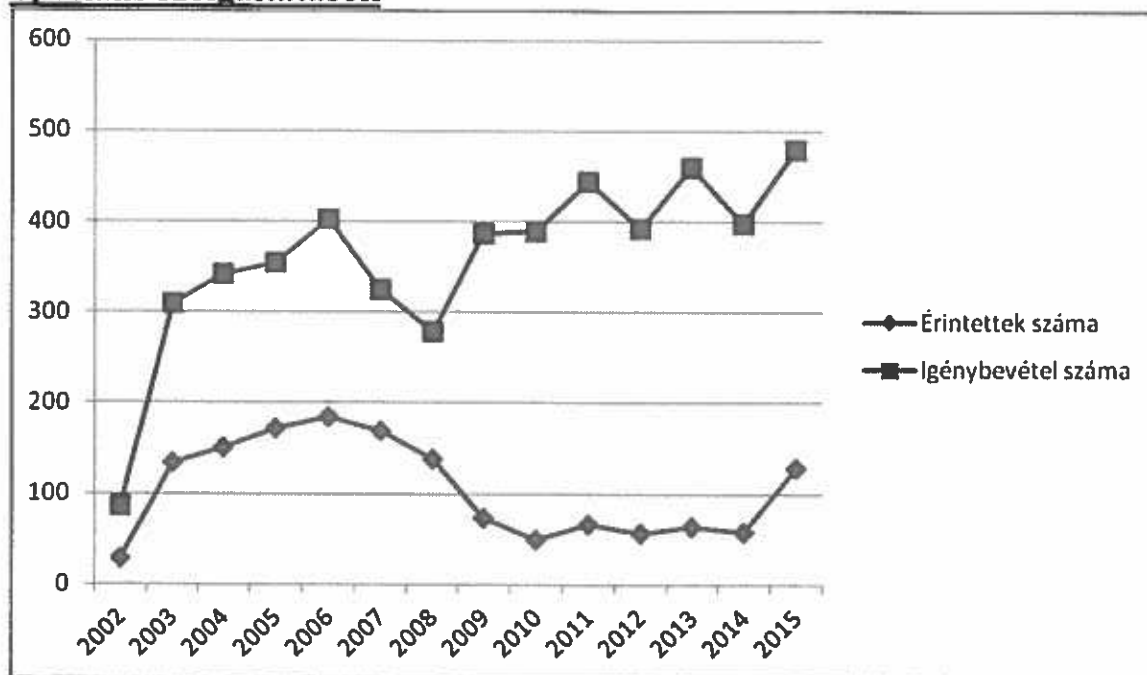
Családgondozók segítő munkájának elsődleges célja, hogy a szülő, gyermeknevelési

körülménye javuljon, képes legyen az alapvető gondozási-nevelési feladatok ellátására. Hangsúlyozzuk a családi kapcsolatok ápolását, hogy ezáltal a gyermek visszakerülhessen vérszerinti családjába.

A tapasztalatunk az, hogy a családok anyagi és egyéb életkörülményei a gyerekek kiemelése után nem változik pozitívan oly módon, hogy a gyerekek haza kerülhessenek. A tapasztalatok alapján, melyet a szakirodalom is alátámaszt, minél hosszabb idő telik el a családból való kiemeléstől, annál nehezebb a visszaút.

Bizunk benne, hogy a nevelésbe vételi esetek visszatartó erőként hatnak az itthon maradt, fokozottan veszélyeztetett gyerekek és szülei számára.

Speciális szolgáltatások

2. ábra Pszichológiai Tanácsadásban részt vettek tendenciózus változása 2002 és 2015 között

A gyermekjóléti szolgálatnál 2002-es évtől működik a *pszichológiai tanácsadás* szolgáltatás. 2015-ben a tanácsadásban részt vettek száma **38 fő**. Összesen: **113 alkalommal** vették igénybe a szolgáltatást. Családsegítés keretében **367 alkalommal** **91 fő**. Összesen **480 alkalommal** vettek igénybe pszichológiai szolgáltatást.

A szolgáltatásról egyre többen tudnak. Így egyre többen igényelnek pszichológusi segítséget, ami azzal magyarázható, hogy a nem megfelelő környezeti és a szociális helyzet egyre több pszichés megbetegedést generál, valamint a családon belüli izolálódás az adekvát problémamegoldásra professzionális szakember által nyújtott külső segítségnyújtást igényelnek.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ kliensei, Gyermekjóléti Szolgálat Kliensei, az Átmeneti Szállók lakói, óvodás gyerekek, általános- és középiskolás tanulók, a város lakói.

Problémák: viselkedési zavarok, tanulási problémák, krízishelyzet, kezdődő neurózisok életvezetési problémák személyiségzavarok.

A segítség módjai: konzultáció, pszichológiai tanácsadás krízis tanácsadás, személyiségteszt kitöltése, igény szerint csoportos foglalkozások

Jogi esetkezelést 24 esetben kezdeményeztünk.

A Gyermekjóléti Szolgálat nem rendelkezik formálisan *kapcsolattartási ügyelettel*, azonban a

jelentkező igényekre azonnal és rugalmasan reagál. Azon szülők, akik Bíróság általi illetve Gyámhatóság által kiállított gyermek elhelyezési dokumentummal rendelkeznek, a kapcsolattartás meg nem egyezése után végső eshetőségben kérhetik a kapcsolattartás szabályozását Intézményünkbe, mint helyhez kötött felügyelt kapcsolattartás. A kapcsolattartás a családkonzultációhoz hasonlóan leginkább szervezetünk nyitvatartási idejében, vagy azon túl esedékes. (este, péntek délután). A gyermekvédelmi szakemberek rugalmasan lehetőséget adnak a szülő-gyermek biztonságos, nyugodt körülmények közötti találkozásra. 2015. évben ez összesen **7 gyermeket érintett, 33 alkalommal**.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ további szolgáltatásai közül főleg a Támogató Szolgálat tevékenysége terjed ki a gyermekekre. A tavalyi évben 6 fogyatékos gyermeket juttatunk el fejlesztésre a Napraforgó Gyógypedagógiai Központba, 5 gyermeket a békéscsabai Esély Pedagógiai Központba, valamint 1 gyermeket a helybeli Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyógypedagógiai részlegére szállítottak. Ezen kívül a hozzánk forduló fogyatékos gyermeket nevelő szülőket segítjük orvosi vizsgálatokra eljuttatni / Szeged, Budapest/.

A Gyermekjóléti Szolgálat legnagyobb kihívásai a mélyülő szegénység okozta hátrányok, a gyermekek iskolai tankötelezettség teljesítésének hiánya, a motiválás - ami sokszor egyoldalú, szülői együttműködés híján-, valamint a 16. életévet betöltött fiatalokkal való szociális munka, akik már nem tankötelezettek, és valamilyen oknál fogva az iskolai kudarcok által negatívan befolyásolta az iskolával, a tudással a teljesítménnyel kapcsolatos attitűdjüket. Az alacsony iskolai végzettségű szülők úgy vélekednek, hogy a jó tanulmányi eredmény nem záloga a későbbi boldogulásnak. Ők azok, akik számára a tanulás nem képvisel fontos értéket, igyekeznek az alacsonyabb iskolai fokozatokkal megszerezhető tudást azonnali jutalomra (gyermekük korai anyagi függetlenségére) váltani. Az egylépcsős társadalmi mobilitást feltételező, a sajátjuknál eggyel magasabb iskolafokozat megszerzését szeretnék gyermekeiknek. Az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekek esetében ezen problémák gyakran tapasztalhatóak. A 16. életévet betöltött és már az oktatási rendszerben jogviszonnal nem rendelkező gyermekek a Munkaügyi Kirendeltségnél munkanélküliként nem regisztrálhatnak, semminemű ellátásban nem részesülnek, igényeik azonban egyre magasabbak.

Szociális étkeztetés:

Személyi feltételek:

- 1 fő konyhai kisegítő
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő gépkocsivezető

A szociális étkeztetést szolgáltatásra, azon lakosok számára biztosítjuk, akik életkoruk, szociális helyzetük, egészségi állapotuk miatt rászorultnak minősülnek. A szociális étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosításáról gondoskodik intézményünk.

Az étkeztetés igénybevétele történhet elvitellel, helyben fogyasztva, valamint kiszállítással is.

Szociális étkeztetést a központi épületben illetve a négy Idősek Klubjában biztosítja a Szolgálat. Az ételt Békésen a Békés Város Polgármesteri Hivatalának Konyhája készíti az intézmény számára. Az étel mennyiségét és minőségét folyamatosan figyelemmel kísérjük, az időnként felmerülő problémákat, észrevételeket, továbbítjuk a főzőhely felé. Tarhos településen az ételkészítést a Bélmegyeri Konyha készíti. Az adagszámok jól mutatják, hogy 2-3%-os csökkenés következett be, melynek okát a megszüntetést kezdeményező ellátottakkal készített interjúkon át keressük.

A klubokban a klubgondozónők, a központban a konyhai kisegítő, valamint közmunka program keretein belül tevékenykedő dolgozó látja el az ételadagolás feladatát rész munkaidőben.

Az ételszállítással kapcsolatos adminisztrációt a gépkocsivezető készíti el.

Ellátottak számának alakulása:

Békés

A tárgyév végén étkezést igénylők száma (elvitellel, helyben, kiszállítással): 269 fő

Évközben ellátásba vettek száma: 114 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 107 fő

Tarhos

A tárgyév végén étkezést igénylők száma 41 fő, ebből

Évközben ellátásba vettek száma: 10 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 23 fő

Éves adagszám:

Békés: 56590 adag, 2014. évben 59660 adag

Tarhos: 10965 adag, 2014. évben 11117 adag

Házi segítségnyújtás:

Személyi feltételek:

- 9 fő hivatásos házi gondozónő (Békésen 8 fő, Tarhoson 1 fő)
- 8 fő tiszteletdíjas gondozónő (Békésen 7 fő, Tarhoson 1 fő)

A házi segítségnyújtást azon idős, beteg, fogyatékos személyek vehetik igénybe, akik önmagukat nem, vagy csak részben képesek ellátni, a mindennapi élet feladataiban és mások segítségére szorulnak. 2015. november 30-án kihirdetett jogszabályok szerint új értékelő adatlap került bevezetésre, amit a házi orvos, valamint az intézményvezető által megbízott szakember tölt ki. A pontrendszer alapján állapítjuk meg az ellátott részére a gondozási szükségletet, illetve a szolgáltató által nyújtható óraszámot. A módosítások következtében a házi segítségnyújtást, két tevékenységi körre bontották, személyi gondozásra, és szociális segítségre, változások indikálta szolgáltatás nyújtására 2016.01.01-től került sor.

A gondozást Békésen 8 fő szociális gondozó-ápoló szakképzettséggel rendelkező házi gondozónő, és 7 fő tiszteletdíjas gondozónő végzi. Tarhoson az ellátást 1 fő házi gondozónő, és 1 fő tiszteletdíjas gondozónő biztosítja.

Tarhoson a gondozotti létszámban csökkenés figyelhető meg, mivel a gondozási területen más Szolgáltatók ingyenesen biztosítják szolgáltatásaikat az ellátottak számára.

Az idős vagy beteg személy ellátása során a családok számítanak Szolgálatunk segítségére. Az egészségügyi alapellátással és Otthonápolási Szolgálattal is folyamatos munkakapcsolatban vagyunk az ellátottak érdekében. Szükség esetén, hétfőn és ünnepnapon is biztosítjuk a szolgáltatást.

Törekvésünk továbbiakban is a minőségi munkavégzésre irányul, melyhez folyamatos rugalmasságra és időnkénti megújulásra is szükség van. A jelentkező igények kielégítésére gyakran az integrált intézményrendszer adta lehetőségek kihasználására is szükség van.

Az ellátottak számának alakulása:

Békés

A tárgyév végén ellátásban lévők száma: 105 fő

Évközben ellátásba vettek száma: 40 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 35 fő

Tarhos

A tárgyév végén ellátásban lévők száma: 8 fő

Év közben ellátásba vettek száma: 5 fő

Év közben ellátásból kikerültek: 7 fő

Éves óraszám

Békés : 14936 óra, 2014-ben: 14571 óra

Tarhos: 1422,4 óra, 2014-ben 1449,3 óra

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Intézményünk Mezőberény, gesztortelepülés működtetésével látja el a feladatot. 2015-ben **9 darab** készülék volt az ellátottakhoz kihelyezve. Nagy igény lenne továbbra is az ellátottak részéről, több készülék elhelyezése.

Támogató Szolgáltatás:

- 1 fő szolgálatvezető
- 2 fő személyi segítő
- 1 fő gépkocsivezető

A 2015-ös évben a 2014. évhez hasonlóan jelentősen változott a Támogató Szolgálat tárgyi feltétele, hiszen új 5 személyes négykerék meghajtású gépjárművet vásárolt Intézményünk. A személyi feltételek tekintetében pozitív irányú változás, hogy 2014-ben munkába állt személyi segítőnk is elvégezte a speciális támogató szolgálatos képzést. A személyi segítők számára továbbra is egy- egy kerékpár biztosított, szállító szolgáltatásunkat pedig 3 személygépjárművel látjuk el. A munkaidő egészében egy Ford Transit Custom áll a Szolgálat rendelkezésére, valamint egy Renault Kangoo és az új Mitsubishi ASX is besegít a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ feladatainak teljesítésébe. Ez nagyban segítette a Támogató Szolgálat szakembereinek munkáját és biztosította a kényelmes és biztonságos utazást, a szolgálatot igénybe vevők számára. Az ellátási területünk továbbra is Békés város közigazgatási területe. 2016. évtől kezdődően a Támogató Szolgálat finanszírozása ismét normatíva rendszerű, mely segíti a biztonságos, kiszámítható működést.

Célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Alapvető feladata:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékos jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhez,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,

- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során megkülönböztetünk szociálisan rászoruló és nem rászoruló ellátottakat. Szociálisan rászorultnak minősül az a súlyosan fogyatékos személy, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesül.

A 2015-ös évben Támogató Szolgálat térítési díja a következőképp alakult:

- a. **Szociálisan rászorulóknak esetében:**
- aa) személyi segítség: 150 Ft/óra
 ab) szállítószerződés 100 Ft/km
- b. **Szociálisan nem rászorulóknak esetében:**
- ba) személyi segítség 170 Ft/óra
 bb) szállítószerződés 110 Ft/km

Kötelezően ellátandó feladataink:

- Személyi szállítás
- Személyi segítség
- Információnyújtás, tanácsadás

Szociálisan rászorult ellátottak szállításának és személyi segítségének feladatmutatói 2015-ben
 (3 gépjármű, 2 személyi segítő munkája)

Hónap	Szociálisan rászorult ellátottal megtett km	Szociálisan rászorult ellátottal töltött személyi segítség ideje (perc)	Halmazottan fogyatékos/autista ellátottal töltött személyi segítség ideje (perc)
Január	2116,16	7660	1360
Február	2070,45	6700	1320
Március	2168,95	7600	1350
Április	1969,41	7525	1280
Május	2354,95	7610	1270
Június	1680,07	9180	410
Július	252,71	129,5	0
Augusztus	1248,74	4820	0
Szeptember	2513,47	2880	3140
Október	2384,21	2360	2400
November	2313,29	2900	3220
December	1647,14	1800	2270
Összesen	22719,55	61164,5	18020
Feladategység	4543,91	1019,4083	450,5

Az MVV- 188 forgalmi rendszámú gépjármű 2015 évben 34.520 km-t, a LAL-038 forgalmi rendszámú gépjármű 37.913 km-t és a KKV- 478 forgalmi rendszámú gépjármű 23.083 km-t tett meg. A 2015-ös év decemberében a LAL-038 rendszámú gépjármű forgalmi

vizsgájára került sor. A 2015. decemberében vásárolt Mitsubitchi gépjárművet a Támogató Szolgálat feladatellátásához szükséges hivatalos engedélyek beszerzését követően 2016. januárjában tudtuk forgalomba állítani.

A 2015-ös év végére a szociálisan rászorult ellátottaink száma 43. fő
Korszerinti megoszlásuk a következő:

	Férfi	Nő	Összesen
0-5 éves	5	1	6
6-13 éves	5	2	7
14-17 éves	2	0	2
18-39 éves	1	4	5
40-59 éves	6	2	8
60-64 éves	2	1	3
65-69 éves	0	0	0
70-74 éves	0	2	2
75-79 éves	0	3	3
80-89 éves	1	4	5
90 év – x éves	0	2	2
Összesen:	22	21	43

Fogyatékosági típus szerinti megoszlás:

Látás fogyatékos	8
Mozgás fogyatékos	18
Értelmi fogyatékos	6
Hallás fogyatékos	0
Halmozott fogyatékos	5
Autista	3
Egyéb (magas összegű családjárállásra jogosult)	3
Összesen	43 fő

Közösségi Ellátás:

Személyi feltételek:

- 1 fő koordinátor
- 2 fő közösségi gondozó

Szakképzettségünk 100%-os. A munkatársak létszáma és képzettsége megfelel a többször módosított 1/2000 SZCSM rendeletben foglaltaknak.

A Térségi Közösségi Pszichiátriai Ellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

A gondozás igény és szükség szerint változóan, de elsősorban a kliens lakókörnyezetében, illetve az ellátás irodájában történik, melyre az adott települések Idős Klubjában, Családsegítő Szolgálatánál fenntartott helyiségekben nyílik lehetőség.

A gondozást a közösségi gondozónők az adott településen kerékpárral, illetve személygépjárművel oldják meg.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2005. óta foglalkozik pszichiátriai betegek közösségi ellátásával Békés városban. A Békési Kistérségben 2007. február 1. óta további 6 településen (Mezőberény, Kamut, Murony, Tarhos, Bélmegyer, Köröstarcsa), illetve 2012. január 1-től már Dobozon és Csárdaszálláson is ellátjuk a betegeket, ezáltal az egész Békési Járást lefedve, azon is túl nyújtjuk a szolgáltatást.

A pszichiátriai betegek számának növekedése hazánkban egyre nagyobb társadalmi gondot okoz, a társadalomnak biztosítania kell az intenzív, reintegráló közösségi ellátás feltételeit.

A pszichiátriai betegek intézményi ellátása már nem elegendő, ugyanis a szociális környezetből kiemelt kliensek nem szembesülnek a stressz keletkezésének helyszínén adódó körülményekkel, a család, illetve hozzátartozók hozzáállásának módjával, így a lakókörnyezetbe visszakerülve folytatják a kezelést megelőző életmódjukat, ezáltal csökkentve a hatékonyságot. Ezért érezzük fontosnak egy olyan szociális-rehabilitációs háló kiépítését, mely lehetővé teszi a pszichiátriai betegek lakókörnyezetében történő ellátását, csoportos rehabilitációját, motiválását, teljesebb élethez való jutásának lehetőségét.

A szolgáltatások célja, feladata

A szolgáltatáson belül úgynevezett nagy kórképben szenvedő krónikus pszichiátriai betegek, alkotják az ellátás gerincét.

A közösségi ellátás célja, hogy az általa gondozott pszichés problémával küzdő ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, reintegrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében az igénybevevő otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítjuk a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció minden formáját (ha erre nincs lehetőség, az ellátott előfordulási helyén történik az együttműködés).

Az átalakuló szociális szolgáltatások rendszerében a pályázat által finanszírozott szolgáltatás 2014. január 1-2015. december 31. között az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kötött szerződés útján, a rendelkezésre álló források összegéhez igazodva, a szétaprózódott szolgáltatások integrációjával és a tényleges teljesítményekhez igazodó hatékony gazdálkodással láttuk el a feladatot.

Finanszírozási szerződés alapján éves szinten minimum 43 fő ellátását biztosította a szolgálat, a hiánypótló szolgáltatásként létrejött közösségi pszichiátriai ellátás 2015. december 31-én 49 fő intézményi megállapodásával rendelkezett. A kapacitáslimit miatt 3 főt várólistára helyeztük.

Célcsoport: az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodó (18. életévüket betöltött), elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

A szolgáltatásnyújtás rendszerességét a munkatársak az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben (mely személyes céljaira és egyéni szükségletekre alapozott) határozzák meg.

A Térségi Közösségi Pszichiátria Ellátás együttműködik a helyi Pszichiátria Szakrendelővel, a Gyulai Pándy Kálmán Kórház Pszichiátria osztályával, a térségben működő házi orvosokkal, védőnőkkel, oktatási és nevelési intézményekkel, pártfogó szolgálattal, civil szervezetekkel.

A szolgáltatások nyújtása munkanapokon, nyitvatartási időn belül történik, a szakmai indokoltság és a kliens igényeinek fegyelembe vételével. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak határozzák meg.

Szolgáltatásaink ingyenesek és a folyamatos igénybevehetőséget biztosítjuk.

Kapcsolattartás

A közösségi ellátás munkatársainak, egyik feladata a kliens hatékonyabb ellátásának érdekében együttműködni a törvény által meghatározott, szakmai és igazgatási területek

vezetőivel, munkatársaival, ezért tartjuk a kapcsolatot az önkormányzatok szociális és egészségügyi intézményeivel, illetve egyéb civil és egyházi szervezetekkel.

Ezen kívül részt vettünk/veszünk multidiszciplináris teameken, ahol a közös kliensek problémáinak hatékony, optimális megoldási lehetőségeiről, vagy állapotáról folyik kölcsönös tájékoztatás. Az ellátásban részesülők és családjuk segítése érdekében, kedvező szakmai kapcsolatot alakítottunk ki a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóival, az idősellátásban tevékenykedő szakdolgozókkal, oktatási és nevelési intézmény szakembereivel, pártfogó felügyelő szolgálattal, civil szervezetekkel, a városban működő módszertannal

Statisztikai adatok

2015. évben a finanszírozási szerződésben vállalt 43 feladatmutatót a Szolgálat teljesítette (47,29).

Az év folyamán 8 fő kérte az ellátást, 5 fő kérte az ellátás megszüntetését. Ezekben az esetekben szakmaközi konzultáció történt, különös tekintetben az ellátás kényszerű megszüntetése esetében.

Akiknél sikerült fenntartani a gondozás folyamatát, náluk a családtagok terhelése csökkent, szakmai segítséget kapnak, szívesebben vállalják a hozzátartozók otthoni ápolását. A gondozottnak többségénél nem volt visszaesés, nem kerültek bent fekvő pszichiátriai intézetbe a gondozás óta.

2015-ben a nyilvántartásban szereplő ellátottak száma a pszichiátriai ellátásban

Ellátási terület	2015. január 1-én nyilvántartott ellátottak száma	2015. december 31-én nyilvántartott ellátottak száma
Békés	21	22
Mezőberény	6	6
Bélmegyer	5	5
Kamut	2	2
Köröstarcsa	3	3
Murony	2	2
Tarhos	3	2
Doboz	4	4
Csárdaszállás	0	1
Összesen	46	49

Szakmai tevékenység megoszlása:

Allapot- és életvitel felmérés	624 óra
Készségfejlesztés	660 óra
Pszichoedukáció	98 óra
Speciális technikák	320 óra
Személyes célok felmérése	354 óra
Szociális munka csoportokkal	45 óra
Ügyintézés	51 óra
Összesen	2152 óra

2015. évben több szabadidős tevékenységet szerveztünk, elsősorban csoportfoglalkozásokat. Az elmúlt évekhez hasonlóan Békés városban *önsegítő és szkizofrén betegek csoportja* folytatódott, a foglalkozások rendszeresek, a csoport létszám átlagosan 9 fő, 2015-ben érintett személyek száma 13 fő.

A helyi Galériában, a Kulturális Központban, illetve a Múzeumban, az időszakos *kiállításokat rendszeresen látogatjuk.*

Közösségi programok szervezésénél figyelembe vesszük az egészséges életmódra való nevelést, és mint alapképesség próbáljuk a klienseink életébe illeszteni. A csoportokat szakemberek vezetik.

Kliens elégedettség

Az ellátottakkal évente egy alkalommal klienselégedettséget felmérő lapot töltetünk ki, melyből felmérjük, mennyire megfelelő az általunk nyújtott szolgáltatás és az ellátást végző szakemberek felkészültsége.

Fejlesztő tevékenységek a munkatársak részére

A Térségi Közösségi Közösség Pszichiátria Ellátásban hetente egy alkalommal tartunk eszmeforgatást, ahol az aktuális hírek mellett a problémás esetek átbeszélésével segítjük egymás munkáját. Ezáltal hatékonyabb a munkavégzés, hiszen így több szempontból tudjuk elemezni a felmerülő problémákat és a problémamegoldás is sikeresebbé válik. A kollégák át tudják adni eddigi tapasztalataikat egymásnak ezen alkalmakon.

Célkitűzések

Az elmúlt évek során bebizonyította létjogosultságát a szolgálat az adott települések multidiszciplináris csapatának illetve az ellátottak visszajelzése alapján.

Munkánk során azt tapasztaltuk, hogy egyre nagyobb szükség van a szolgálatra, egyre többen kérik a segítségünket és az egészségügyben, szociális területen dolgozóktól is több felkérés érkezett a még ellátatlan kliensekkel kapcsolatban. Örömmel szolgál, hogy a finanszírozás ismét normatíva rendszerűvé vált, így a megelőző időszakban alkalmazott három éves finanszírozási ciklus bizonytalanságait magunk mögött hagyhatjuk.

2015-ben az új szabályokat, a standardizált dokumentációs rendet a szolgálat zökkenőmentesen alkalmazza; kitűzött céljaink legtöbb esetben megfelelően megvalósultak, ellátottjaink rendszeresen igénylik a kapcsolattartást, és egyéb segítségnyújtási formákat.

Mivel törvényileg szabályozott az ellátásba vehető gondozottak száma, az ezen felül segítséget kérők egy része várólistára kerül a szolgálatnál és bizakodunk, hogy a jövőben újra lehetőségünk adódik még több rászoruló számára elérhetővé tenni a szolgáltatást.

Nappali ellátások:

Idősek Klubjai:

Személyi feltételek:

- 5 fő klubvezető
- 8 fő szociális ápoló-gondozó

A tárgyi feltételek tekintetében az elhasznált berendezések (szék, fotel) cseréjére nagyrészt sor került.

Idősek klubjaiban a 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek tartózkodnak. A városban 4 idősek klubja működik. 2007. július 1-től a Tarhosi Idősek Klubja az Intézményfenntartó Társulás keretén belül intézményünk része.

Napjainkban az egyik legnehezebb feladat a család számára, a szellemi hanyatlással küzdő idős, beteg családtag ellátása. Erre specializálódott szolgáltatásként vezettük be 2012-ben az idősek nappali ellátásába a demens személyek gondozását. Továbbra is célunk ezen, szolgáltatásunk működtetése, az aktuális igényekre speciális foglalkozások működtetése, bevezetése. Ellátottjaink szakorvosi javaslattal kerülnek be intézményünkbe, ahol speciális szükségleteikre épül a mindennapi gondozás, foglalkoztatás. A programok sokszínűsége, a rendszeres csoportfoglalkozások segítik ahol az idősek meglévő képességinek megőrzését, és

fejlesztését végzik a szakemberek. 2015. január 1-től a tarhosi klubban is demens gondozási csoportot működtetünk. Beszerzéseink (bútor, konyhai eszközök) kapcsán figyelemmel vagyunk ezen csoportok különleges szükségleteire. Célunk a biztonságos tárgyi környezet kialakítása.

Az ellátottak számának alakulása (idős):

- Gondozási napok száma: **27.011**
- Ellátottak száma: **126 fő**

Az ellátottak számának alakulása (demens):

- Gondozási napok száma: **8507**
- Ellátottak száma: **42 fő**

A klubok állandó szolgáltatások megszervezésével segítik a látogatók életét, valamint lehetőséget biztosítanak időszakos programok bekapcsolódásába is. Minden telephelyen látogatást tesz a pedikűrös, fodrász, esetleg masször, térítés ellenében. Termékbemutatók, előadások, változatos szabadidős programok teszik színessé az ellátottak mindennapjait.

A gondozottak egész évben folyamatosan készülnek próbákkal a különböző rendezvényekre, és táncmultságokra. A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló rendezvények között lehetőség nyílik a kultúra ápolására, az egészséges, illetve környezettudatos életmódot hangsúlyozó találkozások látogatására is. Nyári időszakban, a szabadidő eltöltésére a klubokban közös bográcsozást, szalonnasütést szervezünk, ami helyben történik, így az idősek is részt tudnak venni. Az idős ellátottjaink, szívesen ünneplik klubtársaikkal névnapjukat, születésnapjukat, és a különböző ünnepeket is, amit nagy készülődés előz meg. A 2015-ös évben a tavalyihoz hasonlóan összevontan rendeztük meg az Idősek Világnapját, ebédrel egybe kötve zenés mulatság keretében, a Városi Civil házban. A közös összejövetelen a tagok újra találkozhattak ismerőseikkel, barátaikkal, akikkel az átélt közös emlékek újra felelevenedtek.

2015-ben a legnépszerűbb *kirándulásaink*, a Szarvasi Makett park, és továbbra is a Békéserdő *Libás tanyán* tett látogatás. Dózsa utcai klubunk **24 órás** nyitva tartást szervezett, ami nagy sikert aratott ellátottjaink körében. A rendezvény teljes időtartamában kínáltunk, kulináris élvezeteket, egészségmegőrző, kulturális, valamint zenés programokat.

Az idős emberekkel folytatott mentálhigiénés gondozás folyamatos, a hozzátartozókkal való kapcsolattartáshoz szintén segítséget nyújtunk a modern technikai eszközöket felhasználva.

Fogyatékosok Nappali Intézményei (Derüs-Ház, Végvári Klub, Családi-kör):

Személyi feltételek:

- 2 fő terápiás munkatárs
- 7 fő szociális ápoló-gondozó

A fogyatékos személyek nappali ellátása 3 telephelyen zajlik a településen, melyeken a tárgyi feltételek adottak.

A fogyatékos személyek esetében fontos feladatunknak tarjuk az egyénre szabott fejlesztés megtervezését, és az egyéni képességekre alapozott fejlesztés megvalósítását. A fejlesztő folyamat a már meglévő képességek, és készségek megtartásán túl, egy magasabb szintre jutást céloz meg. A fogyatékos személyek esetében végzett fejlesztés és gondozás fontos eleme az értékelés, mely alkalmával vizsgálhatjuk, hogy a közös munka meghozza-e a várt eredményt.

A fogyatékosok életében a mindennapi fejlesztés mellett fontos a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetősége. Ellátottjaink igénylik, és szívesen részt vesznek az intézmény rendezvényein, illetve a részükre előkészített sport- és kulturális alkalmakon.

A 2015-ben több meghívást kapott a Derüs-ház. *Sérült fiatalok Megyei találkozója* Gyula. *VII. Derüs kupa*, ahol, közel kétszáz Békés és Csongrád megyei fogyatékkal élő ember vett részt. *Farsang* Kétegyháza, *Sport nap* Kétegyháza, *Szüreti mulatság* Sarkad. *FEM* Mezőberény.

2015-ben kirándulás: *Attila-domb*, valamint a *Medve barlang* (Románia).

Fogyatékos ellátottjaink a szakdolgozók maximális támogatása mellett részt vesznek a városi rendezvényeken is (Madzagfalvi napok, piaci vásárolások stb.)

Egészségmegőrzés keretén belül csoportos nőgyógyászati szűrésen vettek részt a gondozottak.

Családi-kör: Sebestyén Gábor: Érme kiállítása színesítette a klub életét. Sütő-főző tanfolyamon vettek részt, az ellátottak. Emellett, számos programokon vesznek részt a klubtagok.

Kirándulás: *Szarvas Makett Park*, valamint a közkedvelt *Liba-tanya*.

Végvári Klub: A klub életének jobb működéséhez a klub kapott mosógépet, hűtőt, tányérokot, konyhai eszközöket, robotgépet, vasalót.

A klubtagoknak, lehetőségük adódott, ingyenes szemvizsgálatra, és kedvezményes szemüveghez való jutásra.

A szabadidős programok mellett a legközkedveltebb a nyár, ami a közös bográcsozás, és a közös szalonnasütések, időszaka a klub életében.

A szociális szakma jelenleg is preferált társadalmi integrációs modelljét megvalósítva segítjük ellátottjaink önálló életvitelét, egyénre szabott támogatási mértéket biztosítva részükre. A célok érdekében napi szinten együttműködünk a társszakmák képviselőivel, valamint a hivatásos és nem hivatásos (családi) gondnokokkal is.

Az ellátottak számának alakulása:

- Gondozási napok száma: **12.917**
- Ellátottak száma: **59 fő**

Napkelte – Hajléktalanok Nappali Melegedője:

Személyi feltételek:

- 1 fő szociális munkás
- 1 fő szociális gondozó
- 1 fő takarítónő látja el a feladatokat

Az intézmény **20 fő** befogadására alkalmas, a tárgyi feltételek megfelelőek. A gondozottak részére konyhai berendezések (hűtőszekrény, gáztűzhely, mikrohullámú sütő, kávéfőző, kenyérpíró), áll rendelkezésükre. Televízió és komplett számítógép biztosítja a kliensek naprakész információit. Lehetőség van internet használatára is.

A nappali melegedő szolgáltatásait heti 40 órában (hétfőtől csütörtökig 8,5 órában, míg pénteken 6 órában) vehetik igénybe klienseink. Az igényekhez igazodva a nappali tartózkodás keretében lehetőséget kínálunk társas kapcsolatok kialakítására, kötetlen beszélgetésekre, tévénézésre, tisztálkodásra, könyvtár használatára, ruhapótlásra, szociális és mentális segítségnyújtásra. Továbbá lehetőség nyílik az igénybevevőknek személyes ruházatuk tisztítására, ételmelegítésre, főzésre és az étel elfogyasztására.

A Nappali Melegedőnek feladata és célja, hogy az életvitelszerűen nem lakás céljára szolgáló helyiségben élő emberek számára nappali ellátást nyújtson.

Ellátottak számának alakulása:

2015. január 1. és 2015. december 31. között a gondozottak létszáma:

2015. 01. 01. Nyitó létszám	Új felvétel	Szállóra költözött	Kikerült a gondozásból összesen	Elhunyt	2015. 12. 31- én kliens
68 fő	10 fő	4fő	9 fő	0 fő	69 fő

A gondozásból kikerült 9 fő közül tehát 4 fő szállóra költözött, 5 fő gondozásának indokoltsága megszűnt.

Ellátottak nemek szerinti megoszlása:

Férfi	38 fő
Nő	31 fő

Ellátottak korösszetétel szerinti megoszlása:

Férfi	Korösszetétel	Nő
14 fő	18-39 év	18 fő
21 fő	40-59	10 fő
1 fő	60-64	3 fő
2 fő	65-	0 fő

Az ellátottak az elmúlt év során 5024 alkalommal jelentek meg a melegedőben.

Szolgáltatásaink, és azok igénybevétele 2015. január 01- től - 2015. december 31-ig:

Tisztálkodás	2200 alkalom
Mosás	1460 alkalom
Ételmelegítés	1124 alkalom
Szociális ügyintézés	530 alkalom
Mentális segítségnyújtás	3449 alkalom
Étkeztetés	-
Ruhapótlás	153 alkalom
Csomagmegőrzés	278 alkalom
Postacím megadás	-
Szabadidős tevékenység	1294 alkalom
Munkaszervezés	253 alkalom

Az elmúlt évben a nappali melegedő összesen 254 napot tartott nyitva.
Napi átlagforgalom. 19,77

Gondozási tevékenység elemzése, mentálhigiénés munka:

Munka, terápiás munka:

A mentális gondozás célja az ellátást igénybe vevők lelki egyensúlyának ápolása, karbantartása, aktivitásának, társas kapcsolatának fenntartása, a hajléktalan létből való kiemelés elősegítése. Ügyintézéskor felvilágosítást, tájékoztatást kapnak az ügyfelek a különböző támogatási formák igénybe vételéről, jogosultságokról. Igény szerint segítséget nyújtunk az egyes adatlapok kitöltésében, hivatalos iratok megfogalmazásában, szerkesztésében. Nagyon fontos feladatnak tartjuk, hogy a munkába állást, ill. a munkahely megtartását folyamatos odafigyeléssel, egyéni beszélgetéssel segítsük. Számtalan csoportfoglalkozás zajlott a 2015-ös esztendőben, mely a kliensek felkészítésére irányult (szociális készségfejlesztő, álláskeresési, mentális állapotjavító, háztartási ismeretek), ezáltal segítve társadalmi re-integrációjukat.

A melegedő kliensei közül a 2015-ös évben 1 fő vett részt a szociális foglalkoztatásban. Kulturális tevékenység, szabadidő:

- Rendszeresen szervezünk gondozottjaink részére szabadidős programokat. Ezek főként kézműves foglalkozások. Tapasztalataink szerint gondozottjaink szívesen vesznek részt a foglalkozásokon. Az elkészült alkotásokat elvihetik.
- A szálló lakóival közösen emlékezünk meg a nagyobb ünnepekről (farsang, húsvét, karácsony stb.)
- Ugyancsak a szálló lakóival közösen szervezzük meg részükre a szalonnasütéseket, közös főzéseket, valamint a Hajléktalan Sportnapot.

Értékelés az ellátás minőségéről:

- Nap, mint nap kapunk visszajelzéseket a nyújtott szolgáltatásokról, melyek pozitívak.
- Aktívan vesznek részt a kézműves foglalkozásokon, ünnepségeken. Nagyon örülünk annak, hogy az ünnepségek előkészületeiben és lebonyolításában is számíthatunk klienseinkre.

Krizisétkeztetés: az elmúlt évben is Hajléktalan Közalapítvány pályázata tette lehetővé, hogy minden nap 20 fő részesüljön a krízisétkezésből. Ennek lebonyolítása a Nappali Melegedő dolgozóinak feladata. Az étkeztetés nagyon fontos teendők, hiszen a szükségletek kielégítésének sorrendisége teszi lehetővé a gondozásban való továbblépést. A közalapítvány pályázati lehetőségeit minden évben kihasználjuk. A krízisétkeztetésen túl **egészségügyi eszközök** vásárlására is nyertünk támogatást (nem vényköteles gyógyszerek, kötszerek, vércukormérő, vérnyomásmérő stb.) Szintén a Hajléktalan Közalapítványtól nyertünk támogatást **innovatív** kategóriában. A lakók öngondoskodásának segítése érdekében a támogatásból kertészkedéshez szükséges eszközöket és vetőmagokat vásároltunk.

Szociális foglalkoztatás:

Személyi feltételek:

- Foglalkoztatás segítő: 4 fő
- Koordinátor: 1 fő

Intézményünkben 2 típusú szociális foglalkoztatás folyik munka-rehabilitáció és fejlesztő-felkészítés keretei között, 2015-ben 41 fővel. A foglalkoztatás helyszínei a Fogyatékosok és a Hajléktalanok Nappali Intézményei, a Tarhosi Idősek Klubja és az Átmeneti Szálló. Működési engedélyekkel telephely szerint külön-külön rendelkezünk.

Munka-rehabilitáció keretében elsősorban konyhai kiegészítő tárgyak és textíliák előállítására, fa fejlesztőjátékok készítésére, seprűkötés történik, de foglalkoztatottjaink keze munkáját dicsérik szövött termékeink is. A békés és környéki rendezvényeken, a helyi piacokon, fesztiválokon megjelenik intézményünk termékeivel, amik jellegzetesek, egyediek, és megelégedéssel mondhatjuk, hogy kelendők. Az elkészített ágyneműket, lakás- és konyhai textíliákat az évszaknak megfelelő stílusban változatosan, ám stabil, jó minőségben állítjuk elő. Szívesen vállalunk szerepet helyi élelmiszerek (tészták, lekvárok stb.) esztétikus dizájnjának

megteremtésében. Munkatársaink, ellátottjaink kreativitásának köszönhetően a városi intézmények is szívesen fordulnak hozzánk padzsák, függöny, ballagós tarisznya készítése kapcsán. Megrendelőink nem csupán a településről keresnek minket bizalommal, hírünk már átlépi a település határát, rendszeresen szállítunk Gyulára és Békéscsabára is.

Termékeink előállítása során célunk, hogy természetes, természet közeli alapanyagok feldolgozásával, térségünk jellegzetes motívumait megjelenítő használati-és dísz tárgyakat alkossunk. Az értékesíteni kívánt munkadarabok formája egyedi stílusú, tükrözi intézményünk irányvonalát. Fejlesztő felkészítés keretében az intézmény fenntartásában való besegítés, *udvaros, takarítás, kertészeti tevékenységben* valósult meg.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal kötött támogatási szerződés záró időpontja a módosítások következtében 2016. június 30. A megjelölt dátum utáni lehetőségekről információink minimálisak, ami meglehetősen aggasztó, hiszen a foglalkoztatottak korrekt tájékoztatása sem lehetséges.

Hajléktalanok Átmeneti Szállói:

Személyi feltételek:

- Mentálhigiénés munkatárs:2 fő
- Szociális ápoló-gondozó: 2 fő

Átmeneti szállóink *50 férőhellyel, és 5 telephellyel* rendelkeznek. A működést tekintve megfelelnek a törvényben előírtaknak. A szolgáltatás célja, hogy 12 havi időtartamra (mely hosszabbítható) biztosítsa az otthont, segítő közösségével részben a családot is pótló, biztonságos háttérrel nyújtson a rendszeres munkavégzéshez, valamint a későbbi autonóm életvitel megalapozásához, társas kapcsolatok rendezéséhez.

A 2014-15-ös év olyan forduló pontot hozott a békési hajléktalan ellátásba, amely mindennapjainkhoz nyújtott tárgyi eszközök beszerzése révén kimagasló volt. TIOP 3.4.2.-11/1-2012-0316 pályázat keretében az öt telephelyünk teljes felújításon esett át. Megújuló energiával lettek ellátva a telephelyek, az épületek kibővültek és modernizálódtak. A szálló dolgozóinak munkakörülményei jelentősen javultak mind higiéniai szempontból, mind informatikai ellátottság szerint. A lakók életkörülményeiben is alapvető változások jöttek létre, ami segítségükre van a normalizációs, integrációs törekvéseink érvényesítésében.

Ellátottak számának alakulása:

Női szálló

Engedélyezett férőhelyszám:	10 fő
Működő férőhelyszám:	11 fő
2015-ben az ellátásból kikerült:	11 fő
Új felvétel:	11 fő

Az ellátásból kikerült 11 fő közül 8 fő gondozásának indokoltsága megszűnt, 1 fő Önkormányzati lakásba költözött, 1 fő Rehabilitációs célú lakó otthonba költözött (félutas ház), 1 fő albérletbe költözött.

Kor szerinti megoszlás (2015. december 31-ei állapot szerint):

18-39 éves	2 fő
40-59 éves	6fő
60-64 éves	1 fő
65-69 éves	2 fő
70-74 éves	-

Férfiszálló

Engedélyezett férőhely:	21 fő
Működő férőhely:	21 fő
2015-ben az ellátásból kikerült:	9 fő
Új felvétel:	9 fő

Az ellátásból kikerült 9 fő közül 6 fő gondozásának indokoltsága megszűnt, míg 2 fő kizárásra került a házirend súlyos megsértése miatt, 1 fő bentlakásos intézménybe került (Idősek otthona).

Kor szerinti megoszlás (2015. december 31-ei állapot szerint):

18-39 éves	2 fő
40-59 éves	12fő
60-64 éves	6 fő
65-69éves	1 fő

Vegyes szállók:

Engedélyezett férőhely:	19 fő
Működő férőhely:	20 fő
2015-ben az ellátásból kikerült:	21fő
Új felvétel:	22 fő

Az ellátásból kikerül 21 fő közül 19 fő gondozásának indokoltsága megszűnt, 1 fő női szállóra költözött, 1 fő az orosházi hajléktalanok átmeneti szállására költözött.

Kor szerinti megoszlás (2015. december 31-ei állapot szerint):

Férfi	Korösszetétel	Nő
6 fő	18-39 év	0 fő
3 fő	40-59	7 fő
3 fő	60-64	0 fő
1 fő	65-70	0 fő

Gondozási tevékenység elemzése, mentálhigiénés munka:

A statisztikai adatokból látszik, hogy elég nagy volt a fluktuáció a gondozottaknál az elmúlt évben. 29 fő teljesen új lakó érkezett, ők azok, akik csak a beszámolási időszakban kerültek a látókörünkbe, vagy költöztek be először a szállóra, de vannak olyan lakók is, (11 fő) akik már laktak itt, de életük most ismét olyan pontra jutott, hogy csak az Átmeneti Szálló nyújtotta lehetőségekkel tudnak túljutni ezen.

A hajléktalanná válás okai az elmúlt évben is meglehetősen sokszínűnek mutatkozott. Az a tapasztalatunk, hogy a hajléktalanság bekövetkezésében továbbra is központi jelentőségű tényező a **lakástalanság**. Kevés az ún. "olcsóbb" lakás, albérlet. Ennek következtében csak a piacon lehet (bér) lakáshoz jutni. E körülmények, valamint a közüzemi díjak folyamatos

megemelkedése egyfajta, a hajléktalanság irányába mutató lejtőt képeznek, elsősorban az alacsony jövedelmű, esetleg munkanélküli vagy más okból szociális segítségre szoruló családok vagy egyének számára.

A kapcsolati konfliktusok (válás, élettársi kapcsolatok felbomlása) 18 fő bekerülésénél állt okként a háttérben. Ehhez társul gyakran problémaként a függőséget kiváltó anyagok használata, a fizikális és mentális egészség romlása.

Az a tapasztalat, hogy a hajléktalan emberek között folyamatosan magas számban találhatók meg a legszegényebbek, a jövedelem nélküliek.

Az állami intézményekből való kikerülés (pszichiátriai intézet, kórház, börtön) miatt 4 fő lett hajléktalan.

Elmondhatjuk, hogy lakóinknál főleg az itt felsorolt élethelyzetek és hiányállapotok váltják egymást, illetve ezek együttes hatása van jelen.

Fő feladatunk továbbra is a gondozottak ellátása, fejlesztése, az önálló életvitelhez szükséges képességek helyreállítása, rehabilitáció, rehabilitáció. Az a tapasztalatunk, hogy a hajléktalan emberek legtöbb problémája a magukra utaltságból fakadnak, csak az intézményi ellátásokra számíthatnak, hiszen a családi háttér támogatására egy-két kivételtől eltekintve nem számíthatnak.

A lakóknak leggyakrabban nyújtott segítség: hivatalos iratok (TAJ- kártya, adókártya, személyi igazolvány, lakcímkártya) beszerzése, Hatósági Bizonyítvány kiállítása, orvosi felülvizsgálatokhoz nyomtatvány kitöltése, orvosi igazolások, zárójelentések beszerzése, büntetésekhez részletfizetés kérése, családi kapcsolat felkutatása, erősítése.

Addiktológia: A békési szakrendelésen több lakónk is rendszeresen megjelent. Sajnos minden igyekezetünk ellenére néhány lakónál az alkoholfogyasztás olyan méreteket öltött, hogy csak a gyulai addiktológiára való befekvéstől várhattunk segítséget.

A Házirend be nem tartása, vagy annak megszegése miatt, az év folyamán több alkalommal is figyelmeztetést kellett kiosztani illetve súlyosabb esetben kizárást alkalmaztunk.

A 2015-ös évre vonatkozóan sajnos megszorodott azon lakóink száma, akiknek folyamatos mentális gondozásban kellett részesíteni. Ezzel kapcsolatban azt tapasztaltuk, hogy akár újonnan érkező, akár már volt lakó költözött be, sokan súlyos testi-, lelki problémákkal küzdöttek/küzdenek. Ezt a tevékenységet elsősorban az esetfelelősök végezték, de volt olyan gondozott, akit pszichológushoz, pszichiáterhez irányítottunk, valamint a szociális gondozó-ápoló munkatársak is segítettek lakóinkat lelki egyensúlyuk megtartásában/visszaszerzésében.

A gondozó és ápoló munkában kiemelkedő tevékenységet végeztek a szociális gondozó-ápoló munkatársak. Számptalan alkalommal kísérték betegeinket orvoshoz, kórházba, valamint a háziorvossal tartották a kapcsolatot, gyógyszert írtak fel, váltottak ki, adagolták a gondozottak napi gyógyszerigényét, a rászoruló gondozottakat rendszeresen fürdették, ellátták

Lakógyűlés: A 2015-es év folyamán több alkalommal tartottunk lakógyűlést, hiszen az intézményi élethez, házirendhez való alkalmazkodás sok lakónál nehézséget jelent. Folyamatosan tudatosítani szükséges az épületek állagmegőrzését, valamint az együttélés miatt kialakult konfliktusok kezelése is komoly feladatot jelent kollégáinknak.

Egészségügyi helyzet: Lakóink egészségi állapota átlagban romlott, főként a pszichiátriai betegek száma gyarapodott. Jelenleg 4 lakónk állapota súlyos, de több lakó küzd valamilyen súlyos betegséggel (szív- és érrendszeri-, légzési-, diabetes-, valamint mozgásszervi betegségekkel), ők rendszeres orvosi kezelést igényelnek.

Alkohol okozta dependencia összesen 13 fő férfit érint. A tavalyi évhez képest a rendszeresen gyógyszert szedők száma növekedett, jelenleg 22 fő gondozott szed napi rendszerességgel gyógyszert.

Jövedelmi viszonyok (2015. december 31-ei állapot): Az 51 fő lakó közül

Jövedelem típusa	fő
Öregségi nyugdíj	7
Rokkantsági nyugdíj/Rehabilitációs ellátás	15
Állami transzfer (FHT, RSZS, GYED)	8
Munkabér	4
Nincs jövedelme	17

A jövedelemmel nem rendelkezők 33%. A szállókon lakók 49 %-a munkaképessége csökkent bizonyos rokkantsági fokozatba kategorizálva.

Öregségi nyugdíjban a lakók 13%-a részesül. Az ő egészségi állapotuk is meglehetősen rossz.

Foglalkoztatás: a szálló lakói közül összesen 2 fő vett részt a szociális foglalkoztatásban. A fő profiljuk: kerti munkák, kosárfonás, seprűkötés előkészítése, seprűkötés, idősek klubjaiban a ház körüli munkákban segédkezés, épület karbantartások, festés-mázolás, fűnyírás. Hajléktalan közfoglalkoztatásba 4 fő vett részt.

Képzések, továbbképzések: TIOP-3.4.2-11/1-2012-0316 pályázathoz kapcsolódóan a szálló dolgozói kéthetente szupervízióon vettek részt, mely júliusig tartott.

Kulturális tevékenység, szabadidő: A hagyományokat megtartva továbbra is közösen emlékeztünk meg a nagyobb ünnepekről. Ilyen a közös farsang, ahol egyre több lakó ölt magára jelmezt, vesz részt a játékos vetélkedőkben. A húsvéti ünnepen is szinte minden lakó részt vett. A karácsonyi ünnepségsorozat az év fénypontja, hiszen ilyenkor nemcsak a házi ünnepségen vesznek részt, hanem a városi ünnepségen is. Szerveztünk a lakókkal közös főzést (Őszi betakarítási munkák megünneplése), szalonnasütést. 2015-ben a békéscsabai szálló adott otthont a IX. Megyei Hajléktalan Sportnap rendezvényének, melyen lakóik eredményesen szerepeltek a második helyezett díjával tértünk haza.

Kapcsolatok: A civil szervezetek közül kiemelkedő a Vöröskereszt helyi szervezetével való együttműködésünk. Rendszeres a kapcsolatunk a Békési Rendőrkapitánysággal, valamint a Regionális Diszpécser Központtal. Az elmúlt évben a lakosság is figyelmet fordított ránk karácsonykor szeretett süteménnyel lepték meg lakóinkat. Több alkalommal kapunk női, férfiruhákat, televíziót stb., melyet szívesen fogadunk.

Értékelés az ellátás minőségéről, kliensek véleménye:

Azt tapasztaljuk, hogy elismerik a velük való (egyénre szabott) foglalkozást, jó ellátást. Az esetfelelősi rendszer átlátható munkát biztosít.

A lakók azonnal kifogásolták, ha valami elromlott, meghibásodott. Azonban örültek a szabadidős programoknak, a játékos farsangi vetélkedőnek és az ajándékozással egybekötött műsoroknak.

Az intézménybe történő felvétel gyakorlata:

Az intézménybe való felvétel a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendeletben előírtak alapján járunk el, továbbra is írásban benyújtott kérelem alapján (2011 évtől szóban is lehetséges) az étkeztetés, házi segítségnyújtás, a támogató szolgálat és a nappali és átmeneti ellátások estében. A többi ellátás esetében is e rendeletnek megfelelően járunk el. Az elbírálás, az értesítés szintén a jogszabályi előírásnak megfelelően történik. Várakozási idő a hajléktalanok átmeneti szállásain, valamint időnként a házi segítségnyújtásnál van. Az ellátás megkezdésekor

szükséges megállapodások megkötése szintén az előírásoknak megfelelően történik a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendelet szerint.

Az intézmény szerepe a helyi ellátó rendszerben, ellátotti szükségletek alakulásának tendenciái:

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2015-ben is jelentős szerepet töltött be a településen élők szociális szolgáltatásainak nyújtása során. Intézményünk a városban működő civil és egyházi fenntartású szolgáltatókkal - a kliensek adekvát ellátása érdekében – szakmai kapcsolatot tart fent. A Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről elnevezésű rendszer 2012. júliustól megindult működése még inkább együttműködést vár el az egy területen működő szolgáltatóktól.

A törvényi változások indikálták, hogy Békés és Tarhos település önkormányzatai 2013. július elsejével létrehozzák a **Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulást** a volt kistérségi szinten működtetett ellátások (családsegítés, a gyermekjólét, a közösségi ellátás, a házi gondozás, a szociális étkeztetés, az idősek nappali ellátása) zavartalan működtetése érdekében. A megalakult társulás látja el a BVSZSZK fenntartói feladatait a megjelölt időponttól. Elérhetőségi szinten térségi jelentőségű az Átmeneti Szálló. Az intézmény intenzív kapcsolatot ápol a lakossággal, friss híreinket széles körben közzé tesszük, így a várt lakossági reakció sem marad el. Megújult „akadálymentes” honlapunkon, valamint a közösségi oldalon is megjelenítjük híreinket, programjainkat, fotóinkat. Békés város lakosainak embersége, adakozó készsége kézzelfogható a hozzánk érkező felajánlások mennyisége tekintetében. Kollégáink és ellátottjaink szívesen részt vesznek békési és tarhosi rendezvényeken. A Békési Újság jóvoltából a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ állandó rovattal jelentkezik **Támazkodó** néven, az elmúlt időszak tapasztalata szolgál ennek létjogosultságának igazolására.

A 2015. év sem telt el a szociális szféra változása nélkül. Az egyes szociális és gyermekvédelmi törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény megjelenését követően több hónapon keresztül készültünk az aktuális változásokra. Legfontosabb feladatunk volt a 55/2015. (XI.30). az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet felhatalmazása alapján a házigondozásban részesülő ügyfelek felülvizsgálata, valamint a 2016. január 1-től bevezetett gyermekvédelmi rendszer megalapozása. A jogszabályok értelmében, illetve a Képviselő-testület döntése alapján 2016. január 1-től a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Család- és gyermekjóléti Központot működtet. A feladatellátás tekintetében releváns változás a gyermekvédelmi feladatok kettéválása. Az intézmény Békés város tekintetében ellátja az alap gyermekvédelmi feladatokat (Család-és gyermekjóléti Szolgálat), valamint a hatósági intézkedéssel érintett ügyfelek esetében a Békési Járás 7 településén végzi feladatát. Intézményünk a feladatellátásra, mint járásszékhely kapott megbízást, ezért hatásköre, mint Család-és gyermekjóléti Központ kiterjed Békés városon túl Tarhos, Bélmegyer, Murony, Kamut, Mezőberény és Köröstarcsa településekre is. Tarhos településen 2015. december 31-ig intézményünk szolgáltatást végzett családsegítés és gyermekjóléti alapellátás területén, mely jogosultságunk Tarhos és Murony közös önkormányzatisága miatt megszűnt. Murony, mint a közös hivatal székhelye arról hozott döntést, hogy az ellátást a muronyi szolgáltató biztosítja. A Család-és gyermekjóléti Központ egész járásra történő szolgáltatásának megszervezése igencsak megterhelte az év végi munkavégzésünket. A települések kompetens vezetőivel, valamint szociális szakembereivel megtörtént a kapcsolat felvétele. Kialakításra került minden nyitvaálló helységben a szükséges tárgyi feltételrendszer, illetve az engedélyeztetési eljárás is megindult 2015-ben.

Továbbra is magas az azonnali beavatkozást igénylő krízishelyzetek száma. Ez jelentős növekedést mutat mind a családsegítés, mind a hajléktalan ellátás területén, de nem ritka az idősellátás során jelentkező krízis sem. Intézményünk a krízisek kezelése érdekében mozgósítja

erőforrásait, így gyakran együtt munkálkodik az egészségügyi ellátással, oktatási intézményekkel, járási intézményekkel, és a Polgármesteri Hivatallal is. Szükséges megemlíteni a jelzőrendszer működésének kiforrottságát, mely lehetővé teszi a késlekedés nélküli feladatellátást.

A 2015-ös évben lezárult a **TIOP 3.4.2** jelű és a **TÁMOP 5.3.3.** számú pályázatunk is. Ezen 100 % intenzitású projektek, közel kétszáz milliós támogatást jelentettek az intézménynek, ezáltal a településnek is. A beruházások és az eszközbeszerzések, valamint a programelemek anyagi hasznán túl, jelentős szakmai tapasztalatot generáltak.

Összességében elmondható, hogy az intézmény által működtetett szolgáltatások összehangoltan és megalapozott igényekre reagálva működnek városi és kistérségi szinten. A személyi és tárgyi feltételek adottak, de a fejlesztések érdekében újabb pályázatokat szeretnénk készíteni. A telephelyek állapota sajnos évről évre egyre rosszabb, fenntartásuk igen költséges, megterheli a szoros költségvetést. Reményeink szerint az intézmény székhelyének, illetve telephelyeinek megújítása a város fejlesztésének része lehet.

Ellenőrzések tapasztalatai:

2015. szeptember 15-17-ig a **Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya** végzett vizsgálatot valamennyi szolgáltatásunkra tekintettel, megállapítása alapján néhány szakmai programunk aktualizálásra került.

2015. szeptember 21-24-ig helyszíni ellenőrzést tartottak a **Magyar Államkincstár Békés Megyei Igazgatóságának** munkatársai támogató szolgáltatás, közösségi pszichiátriai ellátás, valamint szociális foglalkoztatás tekintetében. A vizsgált időszak 2014. 01. 01- 2014 12. 31-ig. A támogató szolgáltatás és közösségi ellátás, valamint a szociális foglalkoztatás ellenőrzése kapcsán hiányosságot a revizorok nem állapítottak meg.

A 2015. évben történt ellenőrzés nagy hiányosságot nem tárt fel, összességében elmondható, hogy a törvényes keretek között, a szakmai értékeket szem előtt tartva működik az intézmény.

Munkánk során a Szociális Munka Etikai Kódexét követjük.

Tervek:

A több év alatt felépített szervezet struktúra minőségi fejlesztését kívánom folytatni. A több területet érintő jogszabályi módosulás okozta változásoknak való megfelelés, a járási feladatellátás komoly kihívás elé állítja kollégáimat és engem is. A szociális foglalkoztatás intézményünkben betöltött szerepe miatt, a 2016-ban eszközölt változásokhoz azonnali hatállyal kell majd alkalmazkodnunk. Az épületeink tárgyi feltételeinek javítása érdekében további pályázati forrásokat keresünk.

Békés, 2016. március 16.

Kádásné Öreg Julianna
igazgató